П'ятниця, 15 листопада 2002 року. № 213 (2964) Ціна договірна

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Фото Валерія СОЛОВЙОВА (Укрінформ).

Президент України Леонід Кучма привітав працівників сільського господарства з професійним святом.

На знімку: Леонід Кучма вручає Зірку Героя України Дмитру Моторному — голові приватно-орендного кооперативу «Зоря» Білозерського району Херсонської області.

У НОМЕР

Європейський вибір — це всерйоз і надовго

Підсумки офіційного візиту делегації українського парламенту на чолі з Головою Верховної Ради України Володимиром Литвином до Республіки Польща

Під час офіційного візиту делегації українського парламенту до Варшави Польща виявляла готовність стати своєрідним «арбітром» України на міжнародній арені. А також поділитися з нами своїм досвідом інтеграції в європейські та північноатлантичні структури, який, безумовно, може стати нам у пригоді.

(Закінчення на 2—3 стор.).

Телефонуйте на радіо, співатимете про «Голос»!

Продовжуємо спілкування на «Радіо «Ера» на Промені»!

Пропонуємо наше завдання: читаєте сьогоднішній номер «Голосу України» і телефонуєте на «Радіо «Ера» на Промені» в передачу «Ложа преси». Ваші відповіді на кілька запитань з публікацій «Голосу» і ви —переможець. А це означає, що ви одержите приз редакції — тостер. А от якщо ви візьмете участь у вікторині і правильно відповісте на каверзні запитання, підготовлені журналістами «Голосу», виграєте передплату на нашу газету на півроку.

А для тих слухачів, котрі найкраще заспівають хоча б кілька рядків пісні-гімну «Голос України», композитор і виконавець якої Микола Масюк, автор тексту наш власний кореспондент на Черкащині Лідія Титаренко, ми підготували суперприз. Цього разу — праска.

Передача на хвилі другої програми українського радіо, з 12.10 до 13.00. Тел. 228-50-19. Читайте «Голос», співайте про «Голос» уголос!

Бажаємо успіхів!

ВЕЛИКОМУ КОРАБЛЮ — ЩАСЛИВОГО ПЛАВАННЯ!

На мисі Очаків біля входу до Бузько-Дніпровського лиманського каналу почав працювати сучасний пост регулювання руху суден. Відкриття об'єкта, який став головною складовою єдиної системи регулювання руху суден північно-західної частини Чорного моря і входить до складу регіональної служби ДП «Дельта-Лоцман», істотно підвищить ефективність безпеки судноплавства. Віднині на цій ділянці відчутно знизиться ризик нещасних випадків і скоротяться непродуктивні простої суден.

На знімках: пост з регулювання руху суден «Очаків»; за рухом суден каналом стежать лоцмани-оператори Олег Єзерський та Валерій Тодосенко.

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

У НОМЕР

Як реформувати прокуратуру?

В Україні перебуває делегація Ради Європи у складі керівника підрозділу кримінального права та процесу Секретаріату РЄ Кандідо Кунья, Генерального прокурора Ірландії Джеймса Гамільтона, заступника Генерального прокурора при Апеляційному суді Сель (ФРН) та заступника Генерального прокурора при Апеляційному суді Риму Юджініо Сельваджі. Експерти проводять переговори про можливі форми співпраці Генеральної прокуратури України та Ради Європи у сфері реформування прокуратури нашої держави. Ця реформа є одним із зобов'язань, узятих Україною перед вступом до РЄ в 1995 році.

Невтішне місце

Україна за підсумками 2002 року посіла 133-е місце серед 156 країн світу за рівнем економічної свободи. Індекс щороку поновлюється організацією «Херітедж фаундейшн» і газетою «Волл-стріт джорнел».

А найвільнішою економікою в світі автори нового дослідження вважають гонконгівську. Далі йдуть Сінгапур, Люксембург, Нова Зеландія й Ірландія. США ділять 6—8-е місця з Данією та Естонією. Замикають першу десятку Австралія і Велика Британія. Найнижчий бал виставлено Північній Кореї, яка замикає таблицю. Трохи вище за неї стоять Куба і Зімбабве, в останній десятці також Білорусь, Узбекистан і Туркменія. Казахстан опинився на 122-й позиції, Росія — на 136-й.

Посилаючись на Світовий банк, укладачі нового індексу нагадують про наявність прямого взаємозв'язку між рівнем економічної свободи країн світу і добробутом їх населення.

До Пекіна через Москву

Коротка зустріч президентів України та Росії відбудеться завтра в Москві, повідомила прес-секретар глави нашої держави Олена Громницька. За її словами, під час зустрічі Леонід Кучма і Володимир Путін «розглянуть широкий спектр питань економічного співробітництва». Напередодні український і російський президенти провели телефонну розмову та обмінялися думками з деяких питань двосторонніх відносин. У неділю Президент України вирушить з чотириденним державним візитом до Китаю.

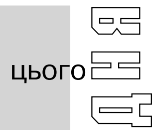

цього дня

15 ЛИСТОПАДА

■ 1912 р. Народився поет Андрій Малишко, автор, зокрема, «Пісні про рушник». ■ 1917 р. У Радянській державі прийнято Декларацію прав народів Росії, що, зокрема, проголошувала їх право на самовизначення аж до відокремлення. ■ 1943 р. Помер учений-садівник Володимир Симиренко. 1921 року заснував Мліївську дослідну станцію садівництва. ■ 1945 р. Група вчених-емігрантів заснувала в Аугсбурзі (Австрія) Українську вільну академію наук. ■ 1950 р. Створено Всесвітню раду миру. ■ 1952 р. У Венесуелі помер Василь Кричевський, художник.

«Смішна» арифметика прожиткового мінімуму

▼ 8

Чи зігріті ви, люди?

▼ 9

На кордоні з Польщею з'явився ще один автомобільний пункт пропуску

Європейський вибір — це

(Початок на 1-й стор.).

Тісні відносини між нашими державами зумовлені не лише близьким географічним сусідством, а й глибокими історичними, культурними та економічними зв'язками. Польща одна з перших серед зарубіжних країн визнала 1991 року державну незалежність України та встановила з нею дипломатичні відносини. Між Україною та Польщею підписано 138 двосторонніх документів про співпрацю в різних сферах. У Польщі проживає понад 350 тисяч українців, а в Україні — понад 219 тисяч польської громад. Розвиток стратегічного партнерства з Польщею визнано одним із пріоритетних напрямів зовнішньої політики України. Однак нині необхідність поглиблення всебічних відносин із цим нашим західним сусідом диктується не лише політичною волею наших двох держав, а ще й третьою стороною: Польща вже є членом НАТО і незабаром увійде до Європейського союзу.

Останнім часом Польща не раз демонструвала підтримку інтеграційних прагнень України та навіть виступала в ролі «миротворця» для ліквідації політичного протистояння всередині нашої держави. Один із найсвіжіших прикладів — проведення у Варшаві 15—16 жовтня міжнародної конференції «Україна в Європі» за участю глави польської держави, генерального секретаря Ради Євросоюзу, глави адміністрації Президента України та представників різних, зокрема і опозиційних, українських політичних сил.

В Європу семимильними кроками

Головна мета сучасної зовнішньої політики Польщі — членство в Європейському союзі, до якого Польща хоче вступити вже в 2004 році. А нині вона є його асоційованим членом. У травні 2003 року в Польщі має бути проведено загальнонаціональний референдум з питань вступу до ЄС. Однак для вступу до Євросоюзу бажання однієї країни замало. Це тривалий переговорний процес, який потребує виконання багатьох вимог. Наразі Польща успішно закрила вже 26-ту позицію у переговорному процесі з Євросоюзом, але ще залишаються відкритими низка принципових питань, зокрема стосовно сільського господарства, фінансів і бюджету. Під час візиту делегації українського парламенту до Варшави стало відомо, що переговори про вступ Польщі до ЄС завершаться не 1 січня, як планувалося раніше, а в травні 2004 року.

Однією з вимог Євросоюзу до Польщі як кандидата до ЄС є запровадження нового візового режиму. Це питання порушувалося під час зустрічей Володимира Литвина і в польському парламенті, і з міністром закордонних справ Влодзімежем Цімошевичем. Польська сторона попрохала в української розуміння, що запровадження з 1 липня наступного року візового режиму з Україною — це не «бажання» Польщі, а її «вимушений крок». Польський уряд обіцяє, що візи будуть доступні — дешеві, багаторазові й довгострокові. А щоб полегшити отримання віз, уже на початку наступного року в Україні будуть відкриті нові польські консульства в Одесі та Луцьку. (А, до речі, в Любліні розпочне діяльність ще одне консульство України.) У тому, щоб введення візового режиму не погіршило добросусідські відносини наших держав, зацікавлені обидві сторони. Адже щороку українсько-польський кордон перетинають понад шість мільйонів громадян. Однією з «компенсацій» за новий візовий режим стане створення польським урядом спеціального фонду і виділення стипендій на наступний рік для молодих українців, росіян, білорусів та молдован для навчання в польських вузах.

«Ідеальним варіантом» для євроінтеграційних кроків нашої держави, на думку глави українського парламенту В. Литвина, було б набуття Україною статусу асоційованого члена Євросоюзу паралельно зі вступом Польщі до ЄС.

Із НАТО — на рівних

Тема про відносини України з НАТО, які останнім часом помітно ускладнилися з боку США через «кольчужний скандал», не оминалася на жодній офіційній зустрічі у Варшаві. Зокрема, досі залишається відкритим питання, чи братиме Україна участь у саміті НАТО в Празі. Після зустрічі з Прем'єр-міністром Польщі Лешеком Міллером Голова Верховної Ради України Володимир Литвин заявив: «Україна має право і повинна брати участь у співробітництві з Радою Північноатлантичного союзу. Але щодо саміту «Україна—НАТО» — то тут для нас головне результат, а не форма. Ми достатньо велика країна і достатньо просунулися в наших відносинах із НАТО, і не можемо дозволяти маніпулювати нами».

Голова Верховної Ради підкреслив, що українська політична еліта вже чітко визначила стратегічний курс на поглиблення інтеграції в Європу та євроатлантичні структури безпеки. Водночас третина населення України — це пенсіонери, люди, які все своє життя прожили в іншій системі координат і нині не сприймають євроінтеграційні прагнення керівництва держави. Згідно з опитуваннями, лише майже 30 відсотків українського народу підтримують вступ України до НАТО. «Сьогодні в нас є порозуміння на рівні політичної еліти стосовно європейського вибору України, — сказав Володимир Литвин в підсумковому коментарі журналістам. — Але треба, щоб цей вибір збігся із настроями українського суспільства».

Економізація політики

Серед економічних тем активно обговорювали побудову газопроводу Одеса—Броди—Гданськ. Голова Ради Міністрів Польщі Лешек Міллер заявив українським журналістам, що польська сторона зацікавлена цим проектом. Він нагадав, що під час недавньої зустрічі польського прем'єра з Прем'єр-міністром України Анатолієм Кінахом у Києві було підписано лист до Євросоюзу з рекомендаціями звернути увагу на реалізацію цього проекту. «Потрібно якнайшвидше створити консорціум», — сказав Л. Міллер після розмови з В. Литвином у Варшаві.

На зустрічах делегації українського парламенту також йшлося про потребу нарощувати товарообіг між Україною та Польщею. Бо, як зазначив Володимир Литвин, «рівень економічної співпраці на сьогодні не співвідноситься з результатами в політичній сфері». Скажімо, якщо 2001 року товарообіг між двома країнами становив понад мільярд доларів, то цьогоріч — ледь перевищує 500 мільйонів. На думку глави українського

У НОМЕР

Бездоганні з правової точки зору

Учора Голова Верховної Ради Володимир Литвин ознайомився з діяльністю Конституційного Суду України. Після зустрічі з Головою КС Миколою Селівоном глава парламенту повідомив, що йшлося про те, в який спосіб синхронізувати діяльність Верховної Ради і Конституційного Суду. Оскільки ВР і КС уповноважені діяти в інтересах народу і мають налагодити такий рівень співпраці, щоб рішення парламенту були бездоганні з правової точки зору й відповідали Конституції України. А для цього, переконаний Голова Верховної Ради, парламентарії повинні відчувати ритм діяльності представників Феміди, а ті, у свою чергу, — відчувати, як діє парламент.

Голова Конституційного Суду Микола Селівон підкреслив, що плідна зустріч з Головою Верховної Ради сприятиме вдосконаленню діяльності КС. На зустрічі також обговорювали проблеми проведення політичної реформи. Микола Селівон стверджував, що Конституційний Суд ніколи не визначатиме права опозиції і більшості. Голова КС сподівається на підтримку Голови Верховної Ради у забезпеченні незалежності здійснення правосуддя.

Володимир Литвин зробив запис у Книзі почесних гостей.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

ФОТОФАКТ

Голова парламентської фракції «Союз правих сил» Державної Думи РФ Борис Нємцов, віце-спікер Державної Думи Росії Ірина Хакамада та лідер блоку «Наша Україна» Віктор Ющенко підписали в Києві маніфест про співробітництво.

Фото Сергія ВАСИЛЬЄВА (УНІАН).

Одних звільнили, іншим оголошено догану

Президент України Леонід Кучма звільнив з обіймани посад голову Чернігівської обласної держадміністрації Миколу Бутка і голову Черкаської облдержадміністрації Володимира Лук'янця.

Це визначено указом глави держави «Про персональну відповідальність керівників центральних і місцевих органів виконавчої влади» від 13 листопада, повідомив у середу на брифінгу в Києві глава адміністрації Президента Віктор Медведчук.

Л. Кучма також виніс догану головам низки обласних держадміністрацій, зокрема, Дніпропетровської — Миколі Швецю, Полтавської — Євгену Томіну, Запорізької — Євгену Карташову, Чернівецької — Теофілу Бауеру.

Президент також порушив питання про неповну службову відповідність голови Фонду державного майна Олександра Бондаря та голови Держкомітету України з питань регуляторної політики і підприємництва Олександри Кужель, повідомив глава адміністрації.

Відповідаючи на запитання журналістів, В. Медведчук зазначив, що за цим адміністративним стягненням може настати звільнення. «Вони повинні це розуміти», — підкреслив він.

За словами глави адміністрації Президента, указ підписано за результатами двох нарад, що відбулися під головуванням глави держави в червні нинішнього року, — засідання Координаційної ради в боротьбі з організованою злочинністю та корупцією і наради з питань розвитку малого та середнього бізнесу. За підсумками цих нарад проведено комплексні перевірки в дев'яти областях України, які засвідчили, що окремі керівники місцевих органів виконавчої влади не забезпечують реалізацію виконання покладених на них повноважень. Істотні недоліки було виявлено в Чернігівській, Черкаській, Чернівецькій, Дніпропетровській, Запорізькій і Полтавській областях.

В. Медведчук також зазначив, що з боку ФДМ було «втрачено реальний контроль за здійсненням процесу приватизації», а Держкомпідприємництва до сьогодні не створив належних умов для ефективного розвитку малого бізнесу на місцевому рівні.

Крім того, Президент звільнив керівників восьми районних державних адміністрацій, зокрема в Черкаській, Запорізькій, Полтавській та Закарпатській областях. За результатами перевірок також звільнено деяких керівників місцевих управлінь у боротьбі з організованою злочинністю, податкової адміністрації, заступників голів обласних держадміністрацій.

Демократизм держави треба підтверджувати справедливими законами

Перший заступник Голови Верховної Ради України Геннадій Васильєв мав розмову з директором Програми сприяння парламенту України Університету штату Індіана Фредом Бредлі. Під час розмови обговорювано стан і проблеми співробітництва Верховної Ради України та ПСПУ. Розказуючи про проблеми українського парламенту, Г. Васильєв зазначив:

— Керівництво парламенту зацікавлене в налагодженні системної законодавчої діяльності. Про що йдеться? Сьогодні на розгляді Верховної Ради — багато несистемоутворювальних законопроектів. Переважна їх більшість стосується внесення змін і доповнень до окремих статей чинних законів. Деякі спрямовано на регулювання окремих видів суспільних відносин. Турбує низька якість окремих законопроектів, що їх подають до парламенту суб'єкти законодавчої ініціативи.

Для подолання цієї тенденції Верховна Рада має насамперед визначитися з пріоритетами своєї діяльності. Можливим варіантом такого визначення є прийняття окремим нормативним актом основних засад внутрішньої та зовнішньої політики України.

Виходячи з нагальної потреби упорядкування чинного законодавчого масиву, слід також провести великомасштабну ревізію законодавства, подивитися, що, власне, ми маємо в нашому активі, де є прогалини, де неузгодженості та колізії.

Так само нам слід визначатися з пріоритетними сферами законодавчого регулювання. Зокрема, нині на перший план виходять законодавчі акти з питань соціальної політики. Для країни, яка проголосила себе соціальною державою, це не декларація, а вкрай актуальне практичне завдання. Демократизм держави треба підтверджувати справедливими законами.

На превеликий жаль, за час дії Конституції України 1996 року не всі закони прийнято на розвиток її положень. Це, зокрема, закони «Про Регламент Верховної Ради України», «Про Кабінет Міністрів України», «Про тимчасові спеціальні та слідчі комісії Верховної Ради України» та деякі інші документи. Отже, це також один з пріоритетів парламенту нинішнього скликання.

Водночас, розглядаючи проблему запозичення зарубіжного досвіду, ми маємо сказати, що і в Україні є чого повчитися нашим західним сусідам, зокрема в аспекті інкорпорації та кодифікації законодавства.

Приймаючи закони, ми не повинні вважати саме нові закони самоціллю. Спочатку треба подивитися, як вони узгоджуються з реаліями життя, із суспільними відносинами. А якщо ми в законотворенні будемо випереджати ці відносини, то такі закони просто не діятимуть.

Однак потрібно багато часу для зміни поглядів, для відмови від усталених стереотипів, які заважають плідно працювати.

Вл. інф.

всерйоз і надовго

парламенту, економічна співпраця між Україною та Польщею має розвиватися не лише в сировинній галузі, а й у високотехнологічній сфері. Особливої уваги потребує поглиблення прикордонної співпраці. А ще одним спільним завданням наших країн має стати просування товарів на інші європейські ринки, відвойовування цих ринків.

«Сеймик» або міні-парламент

На рівні міжпарламентських зв'язків — під час зустрічей українських парламентаріїв на чолі з Головою Верховної Ради України Володимиром Литвином з Маршалками Сейму Мареком Боровським та Сенату Лонгіном Пастусяком — було домовлено про створення так званого «сеймика» — україно-польського міні-парламенту. Один із членів офіційної делегації України, голова Комітету ВР у закордонних справах Дмитро Табачник бачить його роботу такою. «Це може бути спільний міжпарламентський орган, постійно діюча комісія на зразок міжпарламентської групи, створеної Верховною Радою України, Державною Думою та Радою Федерацій Росії, — сказав він, відповідаючи на запитання кореспондента «ГУ». — Це має бути орган із чітко окресленими повноваженнями і Регламентом, який визначав би пріоритети міжпарламентських зв'язків на кожен рік, найважливіші документи стосовно економічного, гуманітарного і культурного співробітництва, які належить спільно розглянути та ратифікувати парламентам або ініціювати перед урядами. Така комісія має збиратися двічі на рік: раз — на території України, раз — у Польщі. Найперші питання, які вона мала розглянути — перетин кордону, візи, порядок їх оформлення тощо. Цей орган надасть Україні можливість вирішити дуже багато питань, що постають у зв'язку з тим, що Польща найближчим часом стане членом Євросоюзу».

Історія і примирення

Тисячолітня історія відносин між Україною і Польщею, на жаль, має чимало трагічних сторінок. «Наше сьогодення часто зі смутком дивиться у минуле. Але якщо проблеми минулого візьмуться вирішувати політики, то вони їх можуть не розв'язати навіть до судного дня», — так Володимир Литвин на зустрічі з Президентом Польщі Александром Кваснєвським застеріг політиків обох держав від політичних амбіцій. Аналіз минувшини нехай роблять історики. А політики мають іти в майбутнє, більше шукаючи те, що об'єднує, а не роз'єднує.

Скажімо, нині в україно-польських відносинах потребує цивілізованого вирішення питання про відкриття на Личаківському цвинтарі у Львові меморіалу загиблим польським воякам. І хоча на рівні центральної влади стосовно цієї проблеми вже більш-менш дійшли порозуміння, то на рівні місцевої — ще дуже багато політизації в інтересах певних політичних сил. Ще одне питання, яке потребує дуже делікатного вирішення: наближення річниці Волинської трагедії, коли під час другої світової війни у взаємній різанині загинули десятки тисяч українців і поляків.

Відповідаючи на запитання польських журналістів про розробку Верховною Радою проекту закону про надання воїнам ОУН-УПА статусу ветеранів війни та пільг, Володимир Литвин закликав підходити до цієї проблеми дуже зважено й обережно. Він поінформував, що нині на розгляді в парламенті перебуває законопроект, розроблений народним депутатом. Створено також урядову комісію. Однак, на думку Володимира Литвина, оцінку повинні дати не політики, а фахівці. Адже довкола цієї теми виникає дуже багато політичних спекуляцій з різних сторін.

Замість епілогу

20 листопада український парламент висловить своє ставлення до інтеграції нашої держави в Європу на парламентських слуханнях у Верховній Раді. А 22 листопада у Варшаві за участю українських і польських парламентаріїв відкриється конференція з майже тотожною назвою: «Європейські прагнення України». Втім, один висновок глава українського парламенту озвучив уже сьогодні, після візиту до одного з найближчих європейських сусідів: «Європейський вибір для України — це всерйоз і надовго».

Юліана ШЕВЧУК.
Київ—Варшава—Київ.

У НОМЕР

Парламентарії радили і радилися

Учора відбулася зустріч групи Верховної Ради з міжпарламентських зв'язків із ФРН «Україна—Німеччина» з представниками німецького посольства в Україні, фондів імені К. Аденауера, Г. Зайделя, Ф. Еберта, Бюро делегата німецької економіки в Україні та бізнесових кіл Німеччини. Було обговорено питання україно-німецького співробітництва і те, як парламентарії можуть допомогти в його розвиткові.

Прем'єр-міністр перебуває в Македонії

Сьогодні завершується візит Прем'єр-міністра України Анатолія Кінаха до Республіки Македонія. Там він бере участь у зустрічі глав урядів країн—учасниць Центральноєвропейської ініціативи. Планом візиту передбачено також зустрічі з керівництвом Македонії, відвідання V Економічного форуму, що проходить у македонській столиці Скопьє, огляд його виставок і стендів.

Справа про запити

Учора Конституційний Суд розпочав розгляд справи за конституційним поданням Національного банку України щодо офіційного тлумачення положень статті 86, частини другої статті 89 Конституції України, частини другої статті 15 та частини першої статті 16 Закону України «Про статус народного депутата України».

Підставою для цього є те, що до НБУ постійно звертаються народні депутати України, комітети та тимчасові слідчі комісії Верховної Ради України з вимогами про: надання інформації, яка містить банківську таємницю; надання доручень на проведення наглядових дій; застосування заходів впливу до банків та осіб, які охоплюються наглядовою діяльністю Національного банку України. Ці вимоги НБУ розцінює як тиск та грубе втручання в діяльність банку, що, на його думку, суперечить Конституції і чинному законодавству України.

У травні 1999 року такі справи було розглянуто за конституційним поданням Верховного Суду України та Служби безпеки України, а в квітні 2000-го — за поданням Генеральної прокуратури. В обох випадках рішення КС встановлювало неможливість народного депутата України звертатися до зазначених органів з вимогами, пропозиціями чи вказівками з конкретних справ чи питань, якщо це перешкоджає їх діяльності.

Вочевидь, Конституційний Суд піде вже второваною стежкою і народним обранцям «перекриють» шляхи «тиску та грубого втручання» і в діяльність НБУ.

Марина КОВАЛЬЧУК.

ФОТОФАКТ

У Києві відкрито меморіальну дошку відомому українському живописцеві та графіку Олександру Богомазову.

Фото Максима ГУНДАРЄВА (Укрінформ).

---

27 листопада 2002 року у Верховній Раді України відбудуться парламентські слухання про становище молоді «Нове покоління незалежної України (1991—2001 роки)».

Учасники слухань розглянуть також проект закону України «Про затвердження національної програми підтримки молоді на 2003—2008 роки».

Комітет Верховної Ради України з питань молодіжної політики, фізичної культури, спорту і туризму буде вдячний усім, хто надішле до слухань пропозиції стосовно вдосконалення законодавчої бази реалізації державної молодіжної політики.

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Газ за власний кошт

Храмове свято у Талалаївці Ніжинського району збіглося з приємною подією для всіх мешканців села — у 598 осель надійшов природний газ. Газифікацію їх проведено у рекордні для України терміни — за сім місяців! Жителі з початку року зібрали 520 тисяч гривень власних коштів і вклали їх у перспективну справу. Багато організаційних і фінансових проблем у ній допоміг вирішити народний депутат України Іван Плющ.

Тож йому талалаївці як почесному гостю і доручили запалити «голубий вогник».

— Якщо ми разом, згуртовані, — сказав на урочистостях І. Плющ, — то можемо повірити у власні сили і спільно зробити добре діло.

Додам лише, що у Талалаївці став до ладу 36-кілометровий газопровід. Стільки у колишні часи не вдавалося зробити області й за рік!

Сергій ПАВЛЕНКО.

ДО ВІДОМА НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ!

Шановні народні депутати України!

І засідання секції «Національна безпека та оборона України» Всеукраїнського Депутатського клубу народних депутатів України «ПАРЛАМЕНТ» у Верховній Раді України відбудеться 21 листопада 2002 року о 14.00 у залі № 12 за адресою: Київ, вул. Грушевського, 18/2.

Рада ВДК НДУ «ПАРЛАМЕНТ» запрошує членів ВДК НДУ «ПАРЛАМЕНТ» — представників Кабінету Міністрів України, міністерств та відомств України та представників засобів масової інформації взяти участь у засіданні секції «Національна безпека та оборона України».

Рада ВДК НДУ «ПАРЛАМЕНТ» просить надати ваші пропозиції щодо порядку денного секції «Національна безпека та оборона України» та дати підтвердження про вашу присутність на І засіданні секції «Національна безпека та оборона України».

Телефони для довідок: 253-01-23, 253-33-83.

Про вибори та референдуми

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Наступні вибори до парламенту, ймовірніше, проводитимуться за пропорційною системою. На цьому наголосив голова Центральної виборчої комісії Михайло Рябець на міжнародній науково-практичній конференції «Вибори і референдуми в Україні».

За його словами, окремі закони, які приймалися поспіхом напередодні та під час виборчих кампаній, негативно впливали на результати виборів, бо містили багато задекларованих положень, і таких, що суперечили Конституції України.

На думку Михайла Рябця, необхідно відмовитися від одночасного проведення парламентських та місцевих виборів. Суть пропонованої ЦВК реформи, яка підвищить рівень контролю з її боку, зводиться до чотирирівневої системи комісій: ЦВК, яка очолює всю систему, територіальні (регіональні) виборчі комісії Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські виборчі комісії, територіальні районні, міські, районні в містах, дільничні.

Крім того, на переконання голови ЦВК, доцільно запровадити в Україні єдиний реєстр виборців, що дасть змогу чіткіше визначити межі виборчих дільниць та чисельність електорату.

Законодавчого врегулювання також потребують і відсутність визначення у виборчих законах таких понять, як «передвиборна агітація», «політична реклама» тощо, а також відсутність механізму надання кандидатам друкованої площі та ефірного часу за рахунок державних коштів. Немає відповідальності й за порушення виборчого законодавства, бо заборони і обмеження мають декларативний характер.

Михайло Рябець упевнений, що прийняття Виборчого кодексу України — єдиний шлях до стабілізації вітчизняного законодавства про вибори. А Верховній Раді потрібно прийняти нову редакцію Закону «Про всеукраїнський та місцеві референдуми», яку вже підготував ЦВК. Чинний закон, на його думку, суперечить «логіці розвитку подій у нашій державі».

А народний депутат Юрій Ключковський запропонував передбачити в законодавстві «конституційну відповідальність і позбавлення за рішенням суду громадянина виборчих прав».

Голова Комітету ВР з питань державного будівництва та місцевого самоврядування Анатолій Матвієнко, говорячи про вдосконалення виборчого законодавства, зазначив, що його комітет підтримує ідею проведення пропорційної системи виборів. Оскільки завдяки їй, на його думку, вдасться уникнути кризи влади і затяжних виборів глави парламенту та Прем'єр-міністра.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про якість та безпеку харчових продуктів і продовольчої сировини»

Верховна Рада України **п о с т а н о в л я є:**

I. Внести до Закону України «Про якість та безпеку харчових продуктів і продовольчої сировини» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 19, ст. 98; 2002 р., № 1, ст. 2) такі зміни:

1. Статті 12, 13, 15, 16, 22 викласти в такій редакції:

«Стаття 12. Державне нормування показників якості та безпеки харчових продуктів, продовольчої сировини і супутніх матеріалів

Державне нормування показників якості харчових продуктів, продовольчої сировини і супутніх матеріалів проводиться шляхом встановлення норм цих показників у нормативно-правових актах, стандартах та інших нормативних документах на продукцію.

Державне нормування показників безпеки харчових продуктів, продовольчої сировини і супутніх матеріалів здійснює центральний орган виконавчої влади в галузі охорони здоров'я шляхом затвердження санітарних норм або розроблення технічних регламентів на продовольчу продукцію.

Методики вимірювань показників безпеки харчових продуктів, продовольчої сировини та супутніх матеріалів, а також засоби випробувань і вимірювальна техніка повинні бути атестовані в установленому законодавством порядку.

Стаття 13. Державна реєстрація харчових продуктів, продовольчої сировини та супутніх матеріалів

Державна реєстрація харчових продуктів, продовольчої сировини та супутніх матеріалів здійснюється шляхом ведення Державного реєстру спеціальних харчових продуктів та реєстру висновків державної санітарно-епідеміологічної експертизи на продовольчу продукцію.

Державній реєстрації підлягають усі спеціальні та нові харчові продукти.

Виробник або постачальник зобов'язаний отримати висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи до введення в обіг харчового продукту, продовольчої сировини та супутніх матеріалів.

Порядок здійснення державної реєстрації спеціальних харчових продуктів, ведення реєстру висновків державної санітарно-епідеміологічної експертизи та надання наявної в Державному реєстрі спеціальних харчових продуктів та реєстрі висновків державної санітарно-епідеміологічної експертизи інформації, а також оплати витрат на проведення зазначених робіт і надання послуг установлюються Кабінетом Міністрів України»;

«Стаття 15. Підтвердження відповідності (декларування відповідності та сертифікація) харчових продуктів, продовольчої сировини, супутніх матеріалів та сертифікація систем якості

Харчові продукти, продовольча сировина, супутні матеріали, технологічне обладнання для їх виробництва підлягають підтвердженню відповідності шляхом декларування відповідності або сертифікації, а системи якості їх виробництва — сертифікації в порядку, встановленому законом.

У разі сертифікації харчові продукти, продовольча сировина і супутні матеріали підлягають випробуванню на відповідність обов'язковим вимогам нормативних документів та нормативно-правових актів у випробувальних лабораторіях, акредитованих у встановленому законодавством порядку.

Підтвердження відповідності (декларування відповідності та сертифікація) харчових продуктів, продовольчої сировини і супутніх матеріалів та сертифікація систем якості здійснюються за обов'язковими показниками якості та безпеки, встановленими нормативними документами та нормативно-правовими актами.

Стаття 16. Порядок ввезення в Україну харчових продуктів, продовольчої сировини і супутніх матеріалів

Харчові продукти, продовольча сировина і супутні матеріали ввозяться в Україну за умови виконання постачальником правил їх реєстрації та підтвердження відповідності (або сертифікації).

Порядок ввезення в Україну харчових продуктів, продовольчої сировини і супутніх матеріалів встановлює Кабінет Міністрів України.

Харчові продукти, продовольча сировина та супутні матеріали, що ввозяться в Україну, повинні відповідати вимогам безпеки для здоров'я, життя і майна людей, тварин та довкілля, встановленим законодавством України.

До продовольчої продукції, що ввозиться на територію України, застосовуються вимоги щодо процедур контролю, експертиз, надання дозволів, встановлення санітарно-епідеміологічних нормативів, регламентів аналогічно тим вимогам, що застосовуються до відповідної продукції, виробленої в Україні.

Продовольча продукція, що ввозиться в Україну і перебуває під митним контролем, повинна бути вивезена за межі України, якщо було відмовлено у документальному підтвердженні її якості та безпеки»;

«Стаття 22. Вилучення з обігу неякісних та небезпечних харчових продуктів, продовольчої сировини, супутніх матеріалів та подальше поводження з ними

Неякісні та небезпечні харчові продукти, продовольча сировина та супутні матеріали підлягають вилученню з обігу в порядку, встановленому законом.

До неякісних відносяться харчові продукти, продовольча сировина та супутні матеріали, якісні показники та споживчі властивості яких не відповідають зазначеним у декларації про відповідність (нормативному документі чи нормативно-правовому акті), а також такі, якість яких знизилася внаслідок:

порушення маркування;

пошкодження чи деформування тари та окремих одиниць упаковки (крім бомбажних консервів);

наявності сторонніх запахів, ознак замокання, що не становлять загрози для споживачів;

наявності сторонніх домішок чи предметів, що можуть бути видалені.

Вилучені з обігу неякісні харчові продукти, продовольча сировина та супутні матеріали (крім харчових продуктів і продовольчої сировини, що швидко псуються, — термін придатності яких не перевищує 30 діб) можуть бути повернуті в обіг у разі приведення їх у відповідність із встановленими вимогами шляхом сортування, очищення, повторного маркування, зміни цільового призначення зазначеної продукції, промислової переробки тощо.

До небезпечних відносяться харчові продукти, продовольча сировина та супутні матеріали, показники безпеки яких не відповідають встановленим в Україні для даного виду продукції або зазначеним у декларації про відповідність, а також продовольча продукція, споживання (використання) якої пов'язане з ризиком для здоров'я і життя людини, зокрема харчові продукти та продовольча сировина:

що не можуть бути належним чином ідентифіковані;

фальсифіковані;

контрабандні;

безхазяйні;

на які відсутні супровідні документи виробника (власника), що підтверджують їх походження, або документи, що підтверджують їх якість і безпеку;

термін придатності до споживання (використання) яких закінчився;

виготовлені із застосуванням не дозволених у встановленому порядку компонентів, харчових добавок, матеріалів, технологій тощо;

з явно вираженими ознаками псування та пошкодження гризунами чи комахами.

Небезпечна продовольча продукція та неякісна продовольча продукція, яку неможливо повернути в обіг, підлягають утилізації або знищенню в порядку, встановленому законом.

Утилізацію чи знищення вилученої з обігу неякісної та небезпечної продовольчої продукції проводить виробник (власник) за власні кошти. Порядок та умови використання неякісної продовольчої продукції, методи утилізації чи знищення небезпечної продовольчої продукції погоджуються з відповідними органами, які здійснюють державний контроль і нагляд за якістю та безпекою харчових продуктів і продовольчої сировини відповідно до їх компетенції».

2. У преамбулі слова «а також надання послуг у сфері громадського харчування» виключити.

3. У статті 1:

1) абзаци другий — п'ятий викласти в такій редакції:

«безпека харчових продуктів — відсутність загрози шкідливого впливу харчових продуктів, продовольчої сировини та супутніх матеріалів на організм людини;

біологічно активна харчова добавка — спеціальний харчовий продукт, призначений для вживання або введення в межах фізіологічних норм до раціонів харчування чи харчових продуктів з метою надання їм дієтичних, оздоровчих, профілактичних властивостей для забезпечення нормальних та відновлення порушених функцій організму людини;

державна санітарно-епідеміологічна експертиза — вид професійної діяльності органів та установ державної санітарно-епідеміологічної служби, що полягає у комплексному вивченні нової продовольчої продукції, технологій, технологічного обладнання, а також підприємств, що її виробляють, з метою виявлення небезпечних факторів у цій продукції, оцінки їх можливого шкідливого впливу та визначення ступеня створюваного ними ризику для здоров'я і життя людини; обгрунтуванні застосування відповідних санітарних норм або технічних регламентів щодо її виробництва, введення в обіг, споживання з метою попередження, зменшення та усунення цього шкідливого впливу; встановленні відповідності продукції вимогам безпеки для здоров'я і життя людини;

висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи — нормативний документ установленої форми, в якому визначені вимоги щодо безпеки для здоров'я і життя людини продовольчої продукції та засвідчена її безпека за умови дотримання цих вимог»;

2) абзац шостий виключити;

3) абзац восьмий викласти в такій редакції:

«ідентифікація — це процедура, в ході якої за документами, маркуванням, органолептичними, фізико-хімічними показниками, специфічними для даного виду продукції характеристиками і ознаками встановлюється відповідність продукції відомостям та властивостям, зазначеним у декларації про відповідність, нормативних документах або нормативно-правових актах, а також узвичаєній загальній назві даного виду продукції»;

4) абзац дев'ятий виключити;

5) в абзаці одинадцятому слова «уповноважений» та «Державним комітетом України по стандартизації, метрології та сертифікації» виключити;

6) абзаци дванадцятий та тринадцятий викласти в такій редакції:

«сертифікат відповідності — документ, який підтверджує, що продовольча продукція належним чином ідентифікована і відповідає вимогам нормативних документів і нормативно-правових актів;

спеціальні харчові продукти — дієтичні, оздоровчі, профілактичні харчові продукти та біологічно активні харчові добавки, продукти дитячого харчування, харчування для спортсменів тощо»;

7) абзац п'ятнадцятий викласти в такій редакції:

«термін придатності харчового продукту — проміжок календарного часу, визначений виробником цього продукту, протягом якого, у разі додержання відповідних умов зберігання, якісні показники та показники безпеки цього продукту повинні відповідати вимогам нормативних документів та нормативно-правових актів»;

8) абзаци вісімнадцятий та дев'ятнадцятий викласти в такій редакції:

«якість харчового продукту — сукупність властивостей харчового продукту, що визначає його здатність забезпечувати потреби організму людини в енергії, поживних та смакоароматичних речовинах, стабільність складу і споживчих властивостей протягом терміну придатності;

харчова цінність харчового продукту — провідний показник якості харчового продукту, який визначає ступінь його відповідності оптимальним потребам людини в основних харчових речовинах та енергії (білки, жири, вуглеводи, мікро- та макроелементи тощо)»;

9) доповнити статтю абзацами такого змісту:

«продовольча продукція — харчові продукти, продовольча сировина та супутні матеріали;

показники безпеки продовольчої продукції — науково обгрунтовані показники вмісту (гранично допустимі межі впливу) у зазначеній продукції шкідливих для здоров'я і життя людини компонентів чи речовин хімічного, біологічного, радіаційного та будь-якого іншого походження, недотримання яких призводить до шкідливого впливу на здоров'я людини;

показники якості харчових продуктів і продовольчої сировини — комплекс ознак і властивостей, притаманних кожному виду харчового продукту чи продовольчої сировини, що визначають його харчову цінність і споживчі властивості та дають можливість ідентифікувати конкретний харчовий продукт чи продовольчу сировину;

нові харчові продукти (нова продовольча сировина) — харчові продукти та продовольча сировина, які:

вперше розроблені (отримані) в Україні і для яких ще не встановлено показників якості та безпеки;

виготовлені з використанням харчових компонентів, що раніше в аналогічному харчовому продукті не використовувалися, або склад таких компонентів змінено, у тому числі методами генної інженерії;

вироблені за новою технологією, що істотно змінює їх фізико-хімічні, та/або органолептичні показники, та/або харчову цінність;

вперше ввозяться на митну територію України;

фальсифікована продовольча продукція — харчові продукти чи продовольча сировина, яким з корисливою метою надано зовнішнього вигляду та/або окремих властивостей певного виду продукції і які не можуть бути ідентифіковані як ті, за які вони видаються;

неякісна продовольча продукція — продовольча продукція, якісні показники та споживчі властивості якої не відповідають зазначеним у декларації про відповідність, нормативних документах чи нормативно-правових актах, а також продовольча продукція, якість якої не може задовольнити потреб споживача у задекларованому обсязі;

небезпечна продовольча продукція — продовольча продукція, показники безпеки якої не відповідають встановленим в Україні для даного виду продукції або зазначеним у декларації про відповідність, нормативних документах та нормативно-правових актах, а також продовольча продукція, споживання (використання) якої пов'язане з підвищеним ризиком для здоров'я і життя людини;

неправильно маркована продукція — харчові продукти і продовольча сировина, щодо яких порушено встановлені законодавством вимоги маркування;

санітарно-епідеміологічний сертифікат (далі — гігієнічний сертифікат) — разовий документ, виданий органами та установами державної санітарно-епідеміологічної служби, що підтверджує безпеку для здоров'я та життя людини окремих партій (одиниць) харчових продуктів та продовольчої сировини;

технічний регламент — нормативно-правовий акт, затверджений Кабінетом Міністрів України, в якому для конкретного виду продовольчої продукції встановлюються показники якості та показники безпеки для здоров'я і життя людини, тварин або рослин та охорони довкілля, правила маркування і введення продукції в обіг, а також порядок підтвердження відповідності та визначені повноваження органів, які здійснюють контроль за продукцією».

4. Статтю 2 доповнити частиною другою такого змісту:

«Дія цього Закону не поширюється на харчові продукти та продовольчу сировину, що містять генетично модифіковані компоненти, а також на тютюн і тютюнові вироби».

5. В абзаці четвертому статті 3 слова «а також наданням послуг у сфері громадського харчування» виключити.

6. Частину другу статті 4 виключити.

7. Частину другу статті 5 викласти в такій редакції:

«Документами, що підтверджують якість та безпеку харчових продуктів, продовольчої сировини і супутніх матеріалів, є:

1) декларація про відповідність, що видається виробником продукції на кожну партію харчових продуктів, продовольчої сировини, супутніх матеріалів, або:

2) сертифікат відповідності чи свідоцтво про визнання відповідності, що видаються на:

а) харчові продукти та супутні матеріали, призначені для реалізації на внутрішньому ринку України;

б) продовольчу продукцію вітчизняного виробництва, призначену для експорту (якщо це передбачено умовами контракту чи міжнародною угодою, в якій бере участь Україна);

3) висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи, свідоцтво про державну реєстрацію, гігієнічний сертифікат, що видаються:

а) висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи — на:

нові харчові продукти;

харчові продукти та продовольчу сировину промислового виробництва;

супутні матеріали;

б) свідоцтво про державну реєстрацію — на спеціальні харчові продукти;

в) гігієнічний сертифікат — на:

кожну партію плодоовочевої, плодово-ягідної та баштанної продукції, вирощеної в Україні та призначеної для реалізації на внутрішньому ринку чи подальшої промислової переробки;

кожну партію харчових продуктів, продовольчої сировини та супутніх матеріалів, призначену для експорту (якщо це передбачено умовами контракту чи міжнародною угодою, в якій бере участь Україна);

4) ветеринарні документи (ветеринарна довідка, ветеринарне свідоцтво, ветеринарний сертифікат), що видаються:

а) ветеринарна довідка — на кожну партію (тушу) продовольчої сировини та харчових продуктів тваринного походження (щодо їх ветеринарно-санітарної якості та безпеки), призначених для реалізації в межах адміністративного району;

б) ветеринарне свідоцтво — на кожну партію (тушу) продовольчої сировини та харчових продуктів тваринного походження (щодо їх ветеринарно-санітарної якості та безпеки), призначених для реалізації в межах України;

в) ветеринарний сертифікат (міжнародний ветеринарний сертифікат) — на кожну партію продовольчої сировини та харчових продуктів тваринного походження, призначену для експорту;

5) сертифікат якості та карантинний дозвіл, що видаються на:

а) зерно та продукти його переробки;

б) картоплю, овочі, плоди, ягоди і баштанні культури (крім харчових продуктів зазначеної групи промислового виробництва)».

8. У статті 7:

1) у частині першій:

у пункті 3 слова «барвників, інших хімічних речовин або сполук» виключити;

пункти 4 і 5 викласти в такій редакції:

«4) харчову цінність, а також енергетичну цінність для харчових продуктів, що її мають;

5) кінцевий термін реалізації або дату виготовлення і термін придатності до споживання»;

пункт 6 виключити;

пункти 11 і 12 викласти в такій редакції:

«11) наявність у харчовому продукті компонентів з генетично модифікованої сировини (у випадках, коли використання таких компонентів передбачено нормативними документами або нормативно-правовими актами на даний харчовий продукт);

12) застереження щодо вживання харчового продукту певними категоріями (групами) населення (діти, вагітні, люди похилого віку, спортсмени, хворі тощо)»;

2) частину другу після слова «здійснюється» доповнити словами «державною мовою України»;

3) частини п'яту та шосту викласти в такій редакції:

«У маркуванні харчових продуктів повинні використовуватися затверджені у встановленому порядку специфічні символи, якими позначають дієтичні, профілактичні, оздоровчі харчові продукти, біологічно активні харчові добавки, дитяче харчування, харчування для спортсменів тощо.

Опис специфічних символів, їх використання та маркування харчових продуктів штриховими кодами здійснюються в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України».

9. У статті 11:

1) у частині першій:

а) абзац третій викласти в такій редакції:

«державної реєстрації спеціальних харчових продуктів»;

б) доповнити частину після абзацу четвертого новим абзацом такого змісту:

«декларування відповідності харчових продуктів, продовольчої сировини та супутніх матеріалів»;

у зв'язку з цим абзаци п'ятий — сьомий вважати відповідно абзацами шостим — восьмим;

в) абзац шостий викласти в такій редакції:

«сертифікації харчових продуктів, продовольчої сировини, супутніх матеріалів, запровадження систем контролю якості та безпеки виробництва цих продуктів, сировини, матеріалів»;

2) частину другу викласти в такій редакції:

«Складовими державного регулювання якості та безпеки харчових продуктів і продовольчої сировини під час їх розроблення, виробництва, надходження на територію України в режимі імпорту, зберігання, транспортування, реалізації, використання, утилізації або знищення є державний нагляд і контроль, що здійснюються спеціально уповноваженими центральними органами виконавчої влади та їх органами на місцях у межах їх компетенції, визначеної законом».

10. Частину другу статті 17 викласти в такій редакції:

«Митне оформлення для вільного використання на території України імпортних харчових продуктів, продовольчої сировини і супутніх матеріалів, зазначених у статті 5 цього Закону, дозволяється за наявності відповідно:

сертифіката відповідності або свідоцтва про визнання відповідності;

висновку державної санітарно-епідеміологічної експертизи, або свідоцтва про державну реєстрацію спеціального харчового продукту, або гігієнічного сертифіката на плодоовочеву продукцію;

ветеринарного свідоцтва на сировину та харчові продукти тваринного походження;

карантинного дозволу на харчові продукти і сировину рослинного походження;

маркування харчових продуктів і продовольчої сировини згідно з законодавством України».

11. У статті 18 слова «і надання послуг у сфері громадського харчування» виключити.

12. У частині першій статті 20:

1) після абзацу першого доповнити новими абзацами такого змісту:

«здійснювати заходи щодо поетапного впровадження на підприємствах харчової промисловості міжнародної системи забезпечення безпеки харчових продуктів HACCP (Hazard Analysis and Critical ControI Point) у порядку та строки, визначені законодавством України для окремих видів харчових продуктів;

дотримуватися процедур підтвердження відповідності та складати декларацію про відповідність продовольчої продукції, на яку встановлено технічні регламенти».

У зв'язку з цим абзаци другий — шостий вважати відповідно абзацами четвертим — восьмим.

13. У тексті Закону слова «Міністерство охорони здоров'я України», «Державний комітет України по стандартизації, метрології та сертифікації», «належна якість», «санітарно-гігієнічна експертиза», «навколишнє природне середовище» та «строк» у всіх відмінках замінити відповідно словами «центральний орган виконавчої влади у сфері охорони здоров'я», «центральний орган виконавчої влади у сфері технічного регулювання та споживчої політики», «якість», «санітарно-епідеміологічна експертиза», «довкілля» та «термін» у відповідному відмінку.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. До приведення законів України, інших нормативно-правових актів у відповідність з нормами цього Закону вони застосовуються у частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців після набрання чинності цим Законом:

подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів України у відповідність із цим Законом;

привести у відповідність з цим Законом свої нормативно-правові акти;

відповідно до своєї компетенції забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади України їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
24 жовтня 2002 року.
№ 191-IV.

«Дитячі» аргументи — сильніші

ПРОБЛЕМА

Депутати Миколаївської облради віддали обласний Будинок художньої творчості й виховання... дітям. Точніше — залишили.

На попередній, серпневій, сесії вони проголосували за передачу приміщення колишнього Палацу піонерів обласному господарському суду. Тоді аргументації не бракувало: постанови Верховної Ради і Кабінету Міністрів, розпорядження Президента України щодо функціонування судів, зокрема, забезпечення їх приміщеннями. А господарський суд області не має залів засідань, бракує кабінетів. Крім того, в обласному бюджеті немає коштів на ремонт Будинку художньої творчості, а будівлі — майже сто років.

Звісно, викладачі дитячого будинку муз та батьки юних талантів активно запротестували: де дітям із приміських сіл розвивати свої здібності? Альтернативи ж не запропоновано.

Прокуратура області, виявивши порушення законодавства (зокрема, питання не розглядалося на засіданні профільної комісії облради), подала протест на серпневий вердикт і рекомендувала депутатам повернутися до проблеми. Народні обранці скасували попереднє рішення. Та проблема залишається — обласний господарський суд. Чисельність співробітників установи має збільшитися наступного року на 40 осіб, зростає вал господарських справ, а розглядаються вони у «первісних» умовах. Тож чи можливі варіанти?

Анатолій РОМАНЮК.
Миколаїв.

Вітаємо!

Сьогодні у нашого колеги по газетярському цеху ювілей. Потрійний. Головному редактору газети «Демократична Україна» Олександрові Побігаю виповнюється 60 років, а разом 40 років журналістської діяльності, 35 з яких він віддав своїй улюбленці «Радянській — Демократичній Україні».

Гартований суворими тюменськими морозами, бо народився там у 42-му в сорокадвохградусний мороз, він, як колишній воїн-артилерист, своїми влучними і точними журналістськими випадами завжди «накривав» гарячі, болючі і проблемні точки життя України. Свідчення його майстерності та організаторської здібності —численні нагороди, відзнаки, звання.

І шана. Повага колег, друзів. Многая літа Вам, Олександре Григоровичу.

«Голосоукраїнці».

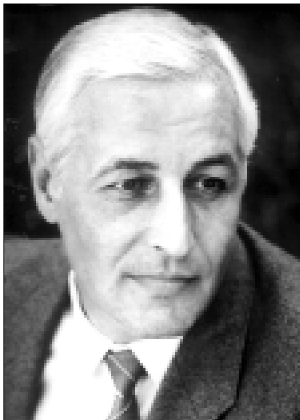

Цукру — як кіт наплакав

Понад 1500 гектарів цукрових буряків залишилися невикопаними в Чернівецькій області. Найбільше незібраних площ у Кельменецькому, Новоселицькому та Кіцманському районах. Через відсутність сировини на Буковині зупинилися всі цукрозаводи. Однак відлига підсобила селянам — з полів зійшов сніг і роботи на бурякових плантаціях відновилися. Перероблятиме зібране Чернівецький цукрозавод. Зараз на його кагатних полях накопичують сировину і через день-другий тут повторно запустять потужності.

Загалом на Буковині цьогоріч викопано 185 тисяч тонн солодких коренів, перероблено — 152 тисячі, зварено цукру понад 12 тисяч тонн. Та цукристість сировини, яка становить 12, 54 відсотка, — найнижча в Україні.

Василь БАБУХ.

ФОТОФАКТ

Фото Олександра СЕРОГО (Укрінформ).

В Одесі відбувся брифінг для представників засобів масової інформації, присвячений проблемі незаконного зберігання зброї. Нині в області проводять місячник добровільного здавання зброї.

На знімку: начальник обласного управління кримінального розшуку полковник міліції Микола Андреєв **(праворуч)** і начальник управління адміністративної служби міліції Іван Паук.

Як працюють наші вклади

ГРОШІ

Акціонерний поштово-пенсійний банк «Аваль» підбив підсумки роботи за 10 місяців. Банк оперує здебільшого дешевими ресурсами — коштами населення. Навіть тепер, коли пенсійні рахунки перекочували до «Ощадбанку».

На початок листопада обсяг коштів населення в банківській системі вже перевищив обсяг коштів, які акумульовано на рахунках юридичних осіб. Кожен фінансовий показник діяльності АППБ тією чи іншою мірою відбиває динаміку розвитку нашого життєвого рівня. За словами голови правління Олександра Деркача, темпи приросту вкладів населення за цей час становили 53 відсотки —хіба це не ілюстрація позитивного впливу довготривалої цінової стабільності на товарних ринках! Або, хіба це не свідчить про те, що навіть попри банкрутство банку «Україна» люди не втрачають віри у свою банківську систему. І темпи приросту чистих активів (25 відсотків) переконують у цьому якнайліпше.

Підсумки свідчать, що зростання коштів фізичних осіб відбувається здебільшого за рахунок строкових депозитів. Якщо загальні вклади становлять шість мільярдів гривень, то чотири з них —депозитні. Це більше, ніж у будь-якому комерційному банку. І означає, що банкіри, вкладаючи їх у реальний сектор економіки, підтверджують свої гарантії перед українським вкладником. Та й не лише перед громадянином: майже 800 банківських рахунків на тиждень сьогодні відкривають в АППБ «Аваль» юридичні особи.

Як і інші комерційні банки, АППБ основним напрямом своїх активних операцій вважає кредитування. Але розмір його кредитного портфеля порівняно з чистими активами в багатьох викликає заздрість. За 10 місяців цього року він «потовщав» на 32 відсотки. Деякі банківські продукти, як-от процентні опціони, стають фірмовими стравами для клієнтів. Здійснення трансакцій, або кредитних операцій, під зафіксований процент до одного року дало змогу банку залучити за цей час додатково 50 мільйонів гривень.

Розлучення з пенсійними рахунками, за словами Олександра Деркача, відбувається без будь-яких ексцесів, цивілізовано. Чи означає це, що відтепер АППБ «Аваль» змінить не лише свою політику, а й структуру? Авжеж. У його планах уже цього року наростити статутний фонд до 500 мільйонів гривень і капітал — від 550 до 600 мільйонів гривень. Перший показник залишить позаду всі комерційні банки, а другий — впритул наблизить до «Промінвестбанку». Реорганізація, каже голова правління банку, на яку пішло тільки цього року 100 мільйонів доларів, буде спрямована на ефективнішу роботу регіональних відділень. Це означає, що вони переберуть на себе всі клопоти з торгівлі банківськими продуктами, кредитними операціями тощо.

На думку голови радників Нацбанку Валерія Литвицького, АППБ «Аваль» сьогодні демонструє, як ефективно може працювати банк з українськими грішми. І сказано це не для реклами.

Сергій ВЛАД,
Олег ДЕНИСОВ.

Везли людей, мов оселедців

Чи можна в кузов КамАЗа помістити майже 170 чоловік? З'ясувалося, це цілком реально, якщо кожен із них платить по кількасот доларів, щоб його довезли з Києва аж до західного кордону України. Коли правоохоронці біля Кочерова, що на Житомирщині, зазирнули до критого кузова, були шоковані: люди, стоячи, були набиті туди, як оселедці в бочці. Серед нелегальних мігрантів — 41 жінка й десятеро дітей віком від одного до 14 років. Тут були представники десяти країн. Виявилося, що вони прибули до Києва з Москви. Потім їх звезли приватним транспортом на Троєщину, де й запакували у вантажівку.

Виникли проблеми з розміщенням несподіваних «гостей» у приймальнику-розподільнику, адже він не розрахований на таку кількість людей. Проти двох водіїв з Закарпаття і Львова, які намагалися заробити на перевезенні живого товару, порушено кримінальну справу.

Олексій КАВУН.
Житомир.

Четверо загинуло, троє в тяжкому стані доставлено до лікарні — такі сумні наслідки автомобільної аварії, що сталася на автотрасі Київ—Житомир. Водій «Опеля» втратив керування, і авто вилетіло на зустрічну смугу. Хоча засоби безпеки і спрацювали, але за лобового зіткнення з «Фольксвагеном» зарадити біді не могли. Перевищення швидкості, особливо за несприятливих погодних умов, — одна з основних причин трагедій на дорогах, **нагадує наш власний кореспондент у Житомирській області Олексій КАВУН.**

У НОМЕР

■ *Луцьк*

Телефонізуймося!

До свого професійного свята зв'язківців Волинська дирекція ВАТ «Укртелеком» зробила приємний подарунок мешканцям Нововолинська — відкрила у місті шахтарів сучасний центр сервісу.

Нове відділення оснащене за європейськими стандартами і пропонує майбутнім клієнтам низку сучасних послуг. Та найбільше тішить те, що зв'язківці обіцяли під'єднати до телефонних ліній понад три тисячі абонентів. До всього представники «Укртелекому» планують наступного року спорудити для гірників і нову цифрову телефонну станцію, **повідомляє наш власний кореспондент Роман ЖИЖАРА.**

■ *Чернігів*

Дорого... зате зручно!

На Чернігівському головпоштамті відкрито новий сучасний центральний міжміський переговорний пункт. Тут є 20 комфортабельних кабін, зал універсальних таксофонів та Інтернет-павільйон. В останньому обладнано вісім робочих місць, з яких з допомогою комп'ютера можна відправляти або приймати повідомлення електронною поштою, записувати інформацію на дискети, роздруковувати тексти, сканувати та копіювати документи. Отож для чернігівців створено всі можливості для вільного спілкування зі світом. Були б гроші! **повідомляє наш власний кореспондент Сергій ПАВЛЕНКО.**

■ *Одеса*

Розписи для собору

Міжнародний тендер на право написання ікон для Спасо-Преображенського собору та розпису його внутрішніх приміщень оголосила Одеська мерія. Складність цієї роботи в тому, що багато деталей розпису знищеного більшовиками храму не збереглося. Деякі фрески доведеться створювати заново, **повідомляє наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.**

■ *Крим*

Білі жнива стали жовтими

Негода в Криму катастрофічно затримує збирання рису. Ще на понад двох тисячах гектарів чеків не обмолочено майже 40 тисяч тонн уже перестояного, зжовтілого зерна, якість якого втрачається щодня, а значить, падає й ціна. Не порадували й перевірки токів, де зафіксовано чимало «нічийного» рису-сирцю. Приміром, на току СВК «Рисовод» співробітники податкової міліції Нижньогірського району виявили аж півтори сотні тонн «лишків». Господар цієї не зафіксованої в жодних документах білої гори вартістю 150 тисяч гривень так і не обізвався, що дало підставу вважати рис безгоспним, а кошти після продажу перерахувати в держбюджет. Питання: звідки сирець надійшов, де договори оренди рисових ланів, кому його мали продати і чому без податків від реалізації — лишилися відкритими досі, **повідомляє наш власний кореспондент Віктор ХОМЕНКО.**

ФОТОФАКТ

Напередодні свята

Напередодні професійного свята зв'язківців, яке відзначають завтра, в райцентрі Чуднів на Житомирщині відкрито оновлене відділення «Телекомсервісу», обладнане сучасною технікою. Приємну місію перерізання стрічки виконали голови районної та обласної держадміністрацій Іван Розводовський та Микола Рудченко і керівник Житомирської дирекції ВАТ «Укртелеком» Василь Гандабура **(на знімку — зліва направо)**. Знаковою подією стало також введення нової котельні, що опалює приміщення цеху електрозв'язку та «Телекомсервісу». Сучасні центри обслуговування споживачів діють уже в 14 районах області. На черзі — відкриття нових.

Фото Олени КУЗНЕЦОВОЇ.

▼

Учора на столичному Повітрофлотському проспекті в районі аеропорту Київ (Жуляни) вибухнув мікроавтобус — постраждали щонайменше дві людини

Бюджет–2003. Втрачені ілюзії

Шостий рік поспіль, працюючи в парламенті над черговим держбюджетом, згадую щоразу іронічного мудреця, який колись назвав цей процес мистецтвом рівномірного розподілу розчарувань. Звісно, з огляду на нинішню економічну ситуацію в країні, систему оподаткування виробництва, що дестабілізує його, покладати надміру великі сподівання на бюджет-2003 можуть лише безнадійні оптимісти. Втім, навіть у такій складній ситуації, часто-густо є реальний вихід з багатьох заплутаних лабіринтів. Принаймні реальна можливість для того, щоб реалізація бюджету була співзвучна задекларованому економічному курсу держави. Економічна політика набуває соціальної цінності лише тоді, коли економіка слугує і народу, і кожній людині зокрема. Критерій оцінки тут один: поліпшення життя, зростання реальних грошових доходів людей.

Наша країна проголосила соціальну спрямованість економічної політики. Але якщо уважно проаналізувати проект державного бюджету на 2003 рік, імовірність реалізувати такий курс стає сумнівною. Уряд заявляє про зростання економіки наступного року, а рівень зарплати фактично заморожують: проект бюджету передбачає залишити її мінімальний розмір на рівні 165 грн. Навіть менше половини прожиткового мінімуму. Але прожитковий мінімум — це науково обгрунтована і затверджена Верховною Радою України сума коштів, необхідна для того, щоб людина придбала найдешевші продукти, облаштувала найпростіший побут. Менше — це вже не життя, а животіння.

Переконаний: нині можна і треба переглянути статті майбутнього бюджету, щоб збільшити мінімальну зарплату в першому півріччі наступного року до 171 грн. (50 відсотків прожиткового мінімуму), а в другому — до 342 грн. А ще — встановити неоподатковуваний мінімум на рівні мінімальної зарплати.

Варто замислитися: держава не спроможна гарантувати навіть половину прожиткового мінімуму — того, щоб людина могла не вмерти від голоду та холоду. Та ще й оподатковує його! До того ж у проекті бюджету на наступний рік урядом передбачено низку норм, які однозначно погіршують і так не бездоганний чинний порядок соціальної допомоги громадянам. Зокрема, аж ніяк не підтримають найбідніші верстви населення запропоновані 80 гривень разової допомоги — відповідно до Законів України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям», «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» та «Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства і дітям-інвалідам». Якщо в подальшому залишаться такі темпи соціальних бюджетних витрат, то стратегія боротьби з бідністю буде на папері, а відтак — не виведемо країну з руйнівного протистояння.

Далі. Україна зіткнулася з гострою демографічною проблемою. Торік народилося на 8 тисяч дітей менше, ніж позаторік, а кількість населення щороку зменшується більш ніж на 300 тисяч. Логічно і правильно було б уряду вдатися до термінових ефективних заходів, які поліпшили б становище молодих сімей, зменшили матеріальний тягар для батьків при народженні дітей, їх виховання. Законом України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» встановлено одноразову допомогу новонародженим — у розмірі узаконеного прожиткового мінімуму для дітей віком до 6 років. Нині це 307 грн. Та всупереч цьому закону нинішнього року уряд обкраяв ці виплати до 200 грн. і вперто обстоює ту саму мізерію в проекті нового бюджету. Хіба це не нонсенс?

Такими діями ми самі у власному домі запускаємо механізм демографічної бомби, руйнівна дія якої значно страшніша за Чорнобиль. Ось чому наша депутатська група «Народовладдя» наполягає вже в першому півріччі наступного року збільшити суму державної виплати при народженні дитини до 342 грн., до прожиткового мінімуму, а в другому півріччі — до 684 грн. Для бюджету лише 108 млн. грн., зате спинимо загрозу вимирання населення.

З цим пов'язана ще одна проблема — доступність і рівень медичного обслуговування. У світі на охорону здоров'я витрачається близько 8 відсотків валового внутрішнього продукту (ВВП). У країнах з низьким і середнім рівнем доходів ці витрати становлять близько 4 відсотків. У нас проектом бюджету-2003 на охорону здоров'я передбачено всього лишень 3,19 відсотка ВВП. Наша медицина сьогодні в такому стані, коли можна без лукавства говорити про відсутність медичного захисту як такого: за цими витратами на одного громадянина ми аж стоодинадцяті у світі, і лише восьмі — серед країн колишнього СРСР.

Ми впустили у свій дім епідемію туберкульозу — хворобу лише найбідніших держав: щороку від нього втрачаємо понад 10 тисяч людей. А за темпами поширення СНІДу ми практично попереду Європи: в деяких регіонах на 100 тис. населення — 200 ВІЛ-інфікованих! Загалом, за неофіційними даними, цією страшною недугою в нас уже вражено близько 50 тисяч людей. Спинити цю загальнонаціональну моровицю можуть лише повнокровні державні інвестиції в медицину. Переконаний, у бюджеті наступного року вкрай необхідно збільшити витрати для подолання епідемії туберкульозу та СНІДу.

Серед невідкладних заходів — розвиток медичної науки та впровадження в закладах охорони здоров'я сучасних технологій, які забезпечать профілактику захворювань. З огляду на це наполягаємо вдвічі збільшити витрати на діагностику і лікування захворювань із застосуванням експериментальних та нових медичних технологій у клініках науково-дослідних установ і в вищих навчальних медичних закладах Міністерства охорони здоров'я та Академії медичних наук — з 157,34 млн. до 314,68 млн. грн. На жаль, наші обгрунтовані пропозиції не враховано.

Глибинні руйнівні процеси відбуваються і в освітянській сфері — в основі, фундаменті національного інтелектуального потенціалу. Світ прямує до постіндустріального суспільства з інформаційними технологіями. Ми декларуємо прихильність до такої стратегії. Але це самообман. Законом України "Про освіту" встановлено граничну межу фінансування галузі — не менше 10 відсотків ВВП. Насправді у бюджетах 2000—2002 років ці обсяги не перевищували 4 відсотків, а в урядовому варіанті видатків зведеного бюджету наступного року освіті знову готують крихти —12,69 млрд. грн., близько 5 відсотків ВВП. Упродовж останніх п'яти років постійно не вистачало коштів, щоб добудувати 1100 шкіл.

Замислімося: 4300 сільських населених пунктів, в кожному з яких проживає 20 і більше школярів, не мають шкіл. А Міністерству освіти і науки на 2003 рік передбачають виділити лише 2,2 млрд. бюджетних гривень — на 15,4 відсотка менше, ніж минулого року. Знаючи, що тільки на модернізацію середніх шкіл необхідно майже 3 млрд. грн., можна вже сьогодні передбачити очевидні проблеми і та й температуру соціальної напруги, що лихоманитиме галузь далі.

Неодмінна умова поступу середньої освіти — запровадження новітніх технологій, оснащення сучасною обчислювальною технікою з доступом до Інтернету. Адже лише з істинних джерел світових досягнень повноцінно розвиватимуться наші діти. На жаль, ці джерела сьогодні наглухо загачено не лише для дітей, а й для педагогів: **63 відсотки вчителів і 37 відсотків викладачів вищих навчальних закладів не знають комп'ютера, до Інтернету мають доступ відповідно 22 відсотки та 46 відсотків**. І якщо до цього додати, що наші навчальні заклади забезпечено фаховими періодичними виданнями лише на 36 відсотків, що з наявних у світі 28 тис. наукових журналів у нас передплачують лише тисячу найменувань, навіч — непоправні втрати нашої освіти.

Сільська школа — згусток усіх освітянських проблем. Якщо в міських школах України до комп'ютера мають доступ 33 відсотки, а до Інтернету — 12 відсотків дітей, то в сільських — відповідно 12 відсотків і 5 відсотків(!). У містах комп'ютерними класами обладнано понад 60 відсотків шкіл, а в селах — лише 28,9 відсотка. Саме тому інформатизація сільських шкіл має стати зоною особливої уваги держави, інакше інформаційний голод, який нині вже деформує сільську освіту, завтра наглухо зачинить перед талановитою сільською дитиною двері вищих навчальних закладів, а відтак — породить у суспільстві страхітливий непереборний розкол.

Натомість програма інформатизації навчальних закладів, комп'ютеризації сільських шкіл провалюється: з необхідних для розв'язання цієї проблеми 450 млн. бюджетом-2002 було заплановано 50 млн. грн. Фактично профінансовано лише 10 відсотків передбаченого програмою. Самі себе обманюємо! За наполяганням депутатської групи «Народовладдя» у проекті бюджету на 2003 рік витрати на здійснення цієї програми збільшено під час першого читання з 4,1 млн. до 154, 1 млн. грн. Але навіть тоді на одну школу припадатиме лише трохи більше 10 тис. грн. — 36 грн. на одного учня. У здавалося б перенасичених інформаційними технологіями США щорічні загальні витрати на інформатизацію сягають 1200 доларів на учня. Втім, на друге читання проекту бюджету уряд знову зменшує фінансування зазначених програм. Чи не абсурд?

Потрібен жорсткий контроль, щоб не повторилася цьогорічна ситуація: запис зробили, а кошти не виділили. Саме цю статтю слід зробити захищеною.

Не можна вважати достатніми зусилля уряду і щодо фінансування витрат на заробітну плату та передбачені законодавством виплати працівникам освіти. Нині вчитель отримує близько 280—300 грн. (82 відсотки прожиткового мінімуму працездатної особи). І це тоді, коли середня зарплата в Україні сягає 400, а в промисловості перевищує 500 грн.! Порівняймо: в Естонії ще 1999 р. випускник вищого педагогічного навчального закладу отримував близько 200, а досвідчений педагог-методист — понад 400 доларів. Така дискримінація в оплаті праці знецінює саму педагогічну роботу. Нині у середніх школах — 7,4 тис. вакантних місць, зокрема, 4,8 тис. — на селі. А це, безперечно, відбивається на освітньому рівні молоді, підриває інтелектуальну основу нації.

Вчителі — без перебільшення — найосвіченіші люди країни, безпосередньо причетні до формування світогляду й інтелекту нашого майбутнього — дітей. І неприпустимо, щоб їхня платня була нижчою за зарплату працівників інших галузей. Не можна скасовувати передбачені законодавством пільги та доплати освітянам. Але з огляду на скрутний стан у економіці, ми пропонуємо відновити поступово у 2003 році виплати, передбачені статтею 57 «Закону про освіту». Це зупинить руйнівні процеси в освітянській сфері.

Сьогодні, як ніколи, наша доля прямо залежить від суспільного розуму, від інтелектуального потенціалу. Втім, голодний пайок, на якому роками животіє вітчизняна наука, лише підтверджує гірку іронію старої мудрості: уряд не розв'язує проблем — він їх фінансує... Незрозумілим є заплановане у проекті бюджету порівняно з 2002 роком зниження на 15,8 відсотка видатків для фундаментальних досліджень у системі Міністерства освіти і науки і на 27 відсотків — для державних науково-технічних програм. Витрати на фінансування Національної академії наук з урахуванням інфляції зростають аж... на один відсоток. Скорочуються робочі місця, припиняють існування наукові школи, талановиті вчені почуваються зайвими в суспільстві — немає можливостей проводити наукові дослідження. Особливо в тих напрямах, які потребують експериментальної технічної бази. Виділених коштів ледве вистачає на виплату зарплати, а про розвиток матеріальної бази годі й казати. **Впродовж 1992—1995 рр. з України емігрувало 265 докторів наук (40 відсотків — фізико-математичних та медичних, 20 відсотків — технічних). Ще 700 докторів і кандидатів наук, чверть з яких — перспективні фахівці віком до 40 років і третина — віком 41—50 років, залишили країну за 1996 — 1999 рр. Після трирічного зниження рівня еміграції висококваліфікованих фахівців у 1999 р. почався новий її сплеск: за межі України виїхало 136 докторів і кандидатів наук — на 16,2 відсотка більше, ніж у 1998 р**.

Ми переконані: щоб спинити катастрофічний відтік інтелекту, держава зобов'язана збільшити наступного року бюджетні витрати на потреби Національної академії наук України — з 565,4 млн. хоча б до 1,23 млрд. грн., до 0,5 відсотка ВВП. А натомість в проекті бюджету заплановано на 8,1 млн. грн. зменшити витрати на державні науково-технічні програми і наукові частини державних цільових програм з пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки. Вже стало недоброю традицією щорічно обкраювати витрати на науку — від 0,82 відсотка ВВП у 1992 до 0,28 відсотка — в 2002 році.

Це безперспективний шлях. Потрібно значно нарощувати затрати на фундаментальну науку та освіту, до того ж вони мають бути найзахищенішою статтею бюджету — як життєво важливі для економічного і соціального поступу.

* * *

Передбачаю докори моїх опонентів: добре, мовляв, критикувати, а де взяти гроші на ці трати. Згода, жити треба за можливостями і розраховувати на реальні бюджетні кошти. Тому збільшити фінансування за напрямами, які ми вважаємо пріоритетними, на наш погляд, можна, знизивши податковий тиск та перерозподіливши бюджетні кошти.

Наприклад, до зведеного бюджету планують отримати 10,14 млрд. грн. від податку на прибуток підприємств. Якщо навіть зберегти минулорічний норматив оподаткування прибутку, то з огляду на запланований обсяг ці надходження мають становити 13,8 млрд. грн. Отже, бюджет уже завбачує рівень недоплати — 3,66 млрд. грн. Виходить, ми передбачаємо не економічне зростання, а навпаки — занепад? Уряд пояснює це наявністю пільг та віднесенням частини прибутку на збитки попередніх періодів. Але таке пояснення неприйнятне. Тому пропонується збільшити запланований розмір надходжень податку на прибуток до держбюджету за рахунок поліпшення податкового адміністрування.

Далі. Проектом бюджету передбачено надати 100 млн. грн. Держощадбанку України — на випадок, якщо той втратить норматив платоспроможності. Виходить, поправляють справи за рахунок бюджету, себто людей. То чи не краще врешті розібратися, куди використовуються банківські кошти, а не покривати безгосподарність за рахунок людських грошей? Ми вже маємо сумний приклад з банком «Україна». А поліпшити показники Ощадбанку можна інакше — підвищити відповідальність банківських чиновників, оптимізувати його діяльність.

Невичерпним джерелом додаткових коштів залишається тіньова економіка, а також ліквідація податкових недоплат та пільг. За оцінками фахівців, лише за рахунок коштів, які обертаються в тіні, та скасування пільгових схем можна щорічно додатково спрямовувати до бюджету 10—12 млрд. грн. І розв'язати багато нагальних проблем країни.

Щодо податкових недовиплат, то хіба не парадоксально, що український бюджет потерпає від галузей, які в більшості країн є чи не головним джерелом його наповнення, — паливно-енергетичного комплексу. Зокрема, торік НАЕК «Енергоатом» списано 1,5 млрд. грн. заборгованості перед бюджетом, а за 6 місяців поточного року податкова заборгованість «Енергоатому» вже сягнула 1,2 млрд., а НАК «Нафтогаз України» — 1,5 млрд. грн.

Треба невідкладно ліквідувати інститут пільг: часто ними користуються приватизовані підприємства. Тільки в першому кварталі поточного року їхній обсяг досяг майже 12,8 млрд., а прямі втрати від цього перевищили 7 млрд. грн. Хіба не резерв для фінансування науки, освіти, соціальної сфери?

Отже, врахувавши бодай частину цих пропозицій, уряд міг би знайти не мільярди, а десятки мільярдів гривень, які можна було б використати на фінансування соціально спрямованих статей.

* * *

Який висновок можна зробити після першого читання проекту державного бюджету на 2003 рік? Головний — формуються передумови поглиблення соціальної напруги, погіршення матеріального стану людей, подальшого розшарування населення. Щоб не допустити цього, треба розв'язати нагальні проблеми реструктуризації економіки, пріоритетного фінансування соціальної сфери, науки, освіти, медицини. Інакше Україна опиниться на шляху в нікуди.

P. S. Коли статтю було підготовлено, ми отримали проект бюджету, поданий Кабінетом Міністрів на друге читання. Важко збагнути, чим керувався уряд, вилучивши більшість поправок і змін, внесених народними депутатами під час першого читання, прийняття яких стало б позитивним зрушенням. «Допрацьований» проект бюджету лише загострює економічний спад, погіршення рівня життя людей, інші соціальні проблеми.

Бюджетна політика, орієнтована на пріоритет цифр, а не людських потреб, не здатна створити передумови для соціального поступу, забезпечити інноваційний розвиток економіки. Вона може лише множити борги. А отже — і людське розчарування.

Богдан ГУБСЬКИЙ,
лідер депутатської групи «Народовладдя», доктор економічних наук, професор.

Великі проблеми малого бізнесу

«ГАРЯЧА» ЛІНІЯ

У Кам'янці-Подільському успішно діє інформаційна служба підтримки підприємництва, більше відома під назвою БІЗПРО. Хоча їй виповнився лише рік, але «гаряча» лінія вже має неабияку популярність.

«Батьки» цієї активної помічниці підприємців —Агентство міжнародного розвитку США та громадська організація «Партія відродження Кам'янця-Подільського». Працює вона для всієї Хмельниччини, а найбільше звертаються до неї бізнесмени з півдня області. За рік у БІЗПРО отримали консультації більш як дві тисячі осіб.

Що найбільше хвилює людей?

— Проблеми оподаткування, врегулювання трудових відносин, — розповідає юрист-консультант програми Віктор Лотоцький **(на знімку)**. — Вони постають як тільки-но підприємство перевіряють державні контрольні органи й мова заходить про штрафні санкції. Ми не вчимо підприємців обходити закон, але, буває, на них і справді «наїжджають». Крім телефонних консультацій, часто доводиться ставати на захист людей і в суді.

— Такі служби бажано мати в кожному райцентрі, —додає радник міського голови з питань захисту прав підприємців Ігор Лепьошкін. — Держава декларує підтримку підприємництву, а реально вона не відчутна. У місті зареєстровано 1800 приватних підприємців, фактично працює третина. Кошти для потрібних, як повітря, консультаційних служб надають міжнародні донорські організації. Свою частку може адресувати місцева влада — з податків, сплачених підприємцями. Прийде час, коли бізнесасоціації самі утримуватимуть такі служби.

Фото автора.

Нещодавно і БІЗПРО дочекалася «підтримки». Від «Укртелекому», який підвищив ціни на послуги. А без телефонного зв'язку та доступу до Інтернету — прощайтеся, панове підприємці, зі своєю помічницею.

Сьогодні «гарячі» лінії БІЗПРО є в усіх областях. Щодня інформацію передають у київський офіс. Найболючіші питання відслідковують для лобіювання на національному рівні. Створено вже три національні коаліції, які об'єднують усіх зацікавлених — від місцевого підприємця до фахівців-економістів міжнародного рівня.

Віра ШПИЛЬОВА.

Кам'янець-Подільський Хмельницької області.

«Забрала міліція, й додому не повернувся»

РЕЗОНАНС

Під таким заголовком у «Голосі України» за 20 вересня ц. р. було вміщено публікацію, підготовлену за листом 72-річної Устини Григорівни Новак із села Кухотська Воля Зарічненського району. Мати десятьох дітей просила редакцію допомогти дізнатися про долю її сина Івана, якого 16 березня забрала міліція. «Вісім разів я їздила у Зарічне, щоб дізнатися, де мій син, а все марно: він і досі не повернувся додому, — писала вона в листі. — В міліції кажуть, що сина відпустили, але його вдома нема».

Проведеним нами журналістським розслідуванням з'ясовано, що рішенням Зарічненського райсуду за злісну непокору працівникам міліції Іван Новак на чотири доби був підданий адмінарешту. Як розповів помічник начальника — оперативний черговий Зарічненського райвідділу УМВСУ в Рівненській області, майор міліції Іван Воронко, 20 березня Івана Новака звільнили з-під варти, він отримав свій годинник, запальничку і о 13-й годині 10 хвилин вийшов із райвідділу. Цього дня Івана Новака бачили на автовокзалі в Зарічному місцеві мешканці Валерій Полюхович та Володимир Надієвець, про що дали свідчення в міліції.

— До мене підійшов чоловік у замшевій куртці і кирзових чоботях. Каже: «Мені потрібно заїхати в Кухотську Волю. Я дам за це сто гривень», — згадує приватний таксист Валерій Полюхович. — А потім уточнив, що зі мною розрахується його мати, коли вони приїдуть на місце. Чоловік був чимось наляканий, казав, що за ним стежать. Не приховував, що його відпустили з міліції і що він хоче дістатися додому, але автобуса нема. Я не повіз чоловіка, бо сумнівався, що він розрахується за послугу. З нами, приватними таксистами, таке часто трапляється... Якби я тоді міг передбачити, що чоловіка розшукуватимуть, я його безплатно б завіз у Кухотську Волю...

Якби ті, з ким спілкувався того дня Іван Новак, могли передбачити майбутні події, можливо, поводилися б інакше... А для такої нервової поведінки в Івана були підстави: коли його забрала міліція, ніхто не поцікавився, чи він узяв із собою гроші та документи. Отож після звільнення з-під варти, не маючи рідні в райцентрі, де міг би переночувати чи позичити гроші на квиток (а до його рідного села Кухотська Воля більше півсотні кілометрів), Іван розгубився...

Результати журналістського розслідування засвідчили те, що Зарічненська міліція мляво вела розшук Івана Новака, про долю якого нічого не знали навіть через шість місяців після його звільнення з-під варти. Такої самої думки і прокурор Зарічненського району, радник юстиції Юрій Онисковець.

Зрештою, метою попередньої публікації було змусити міліцію активізувати розшук Івана Новака. 15 жовтня на публікацію відреагував перший заступник держсекретаря Міністерства внутрішніх справ України Юрій Черкасов:

«З метою активізації роботи із встановлення місцезнаходження та долі безвісти зниклого нами вжито низку додаткових заходів. Враховуючи, що 20 березня ц. р. на автостанції він (Іван Новак. — **Авт.**) висловлював бажання виїхати до Республіки Білорусь, з використанням можливостей Укрбюро Інтерполу організовано розшук Новака І. С. на території прикордонних областей Білорусі, триває його розшук і в інших областях України та за її межами».

Розшук Івана Новака взяв під особистий контроль начальник УМВСУ в Рівненській області, полковник міліції Михайло Цимбалюк. Він, зокрема, сказав: аби зняти будь-які підозри матері щодо причетності працівників міліції до зникнення її сина, знайти його — для нас справа честі.

Справді, після публікації в «Голосі України» активізували розшук Івана Новака. В багатьох обласних та зарічненській районній газетах було вміщено його фото, міліціонери виїжджали у місця, куди міг би поїхати чоловік... І ось о 9-й годині 7 листопада в Зарічненський райвідділ УМВСУ надійшло тривожне повідомлення: в чагарниках за тринадцять кілометрів від Зарічного в напрямку до Кухотської Волі, неподалік від вузькоколійки знайдено людські останки. Телефонували місцеві жителі, які в тій місцині заготовляли дрова. Місце, справді, глухе — далеко від доріг. Спочатку неспокійну поведінку собак чоловіки пояснювали собі тим, що в чагарниках причаївся якийсь звір, та коли пробралися крізь зарослі, побачили жахливе видовище...

— На дубку на блискавці від підкладки до куртки висів череп, на землі — скелетовані людські останки, — розповідає виконувач обов'язків начальника карного розшуку УМВСУ в Рівненській області, полковник міліції Ігор Запорожченко, який у складі слідчо-оперативної групи, куди входили працівники прокуратури, експерти, виїжджав на місце події. — Усе це зафіксовано на відео, фотографіях. Першу експертизу виконав міжрайонний судмедексперт із двадцятирічним стажем Андрій Ковальчук із Кузнецовська. Він і встановив причину смерті: механічна асфіксія. Вік, одяг, речі —все це свідчило, що останки належать Іванові Новаку. Устина Григорівна Новак та ще один її син, залучені до впізнання, теж підтвердили, що це — Іван. Зокрема, жінка впізнала на брюках латки, які сама накладала. Зі слів експерта, не виявлено ознак насильницької смерті. Щоб виключити подальшу ексгумацію, детальнішу експертизу проведено в Рівненському обласному бюро судмедекспертиз, яке не підпорядковане УМВС, за участю найкваліфікованіших судмедекспертів.

Що ж, можна лише поспівчувати згорьованій чеканням матері Устини Григорівні Новак, якій не залишається нічого іншого, як оплакувати сина.

Можливо, трагічна історія з Іваном Новаком змусить багатьох замислитися, чи ж усе вони зробили для того, щоб цей молодий чоловік залишився живим. Адже, схоже, саме людська байдужість стала останньою краплею в його відчайдушному виборі. Згадаймо, як мало він просив — лише допомогти йому дістатися додому...

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Я — ПІДПРИЄМЕЦЬ

Формуємо статутний фонд

Якщо чекаєте на черговий випуск рубрики «Я — підприємець», то ви вже зважилися на самостійну діяльність, вибрали її вид та організаційно-правову форму. Час переходити до реєстрації підприємства. Для підприємств, які мають одного засновника (наприклад, приватного підприємства), формування статутного фонду не обов'язкове. Якщо ви обрали господарське товариство, то до його реєстрації слід подбати про формування статутного фонду. Для акціонерного товариства його розмір становить загальна номінальна вартість випущених акцій, що має бути не менше еквіваленту 1250 мінімальних заробітних плат, виходячи із ставки мінімальної заробітної плати, що діє на момент створення акціонерного товариства (сьогодні ця ставка дорівнює 165 грн.). Фінансове становище засновників (крім фізичних осіб) відкритих акціонерних товариств стосовно їх спроможності зробити відповідні внески до статутного фонду обов'язково має бути перевірено аудитором (аудиторською фірмою).

У товаристві з обмеженою відповідальністю створюється статутний фонд у розмірі не менше 100 мінімальних заробітних плат. Обов'язкова умова — внесення кожним з учасників до статутного фонду не менш як 30 відсотків вказаного в установчих документах вкладу до моменту реєстрації ТОВ грошима. Весь вклад потрібно внести не пізніше року після реєстрації товариства. Якщо це зобов'язання виконано не буде, то учасник сплачує за час прострочення 10 відсотків річних із недовнесеної суми (якщо інше не передбачено установчими документами).

Вкладники командитного товариства мають робити вклади і додаткові внески в розмірі, способами і в порядку, передбаченими установчим договором. Формується статутний фонд із вкладів учасників та засновників товариства. Внести можна будинки, споруди, обладнання, інші матеріальні цінності, цінні папери, права користування землею, водою та іншими природними ресурсами, будинками, спорудами, обладнанням, а також майнові права (в тому числі на інтелектуальну власність), грошові кошти, в тому числі в іноземній валюті (крім бюджетних коштів, коштів, одержаних у кредит та під заставу).

Оцінений у гривнях вклад становить частку учасника та засновника у статутному фонді (порядок такої оцінки необхідно обумовити в установчих документах товариства). Від вартості майна, що ви вносите, залежатимуть частка в товаристві і відповідно можливості впливу на його діяльність.

Для формування статутного фонду до реєстрації підприємства як юридичної особи ви маєте відкрити рахунок (лише один) у банківській установі (в іноземній та/або національній валюті). Під час відкриття рахунку для формування статутного фонду господарського товариства до банку слід подати: рішення засновників про визначення особи, якій надається право розпорядчого підпису у проведенні грошових операцій за цим рахунком, яке оформлюється у вигляді довіреності, засвідченої нотаріально (якщо хоча б одним із засновників є фізична особа); копію установчого договору, засвідчену нотаріально (якщо засновником є хоча б одна фізична особа); заяву про відкриття рахунку, підписану уповноваженою засновниками особою; картку із зразком підпису особи, якій засновники надали право розпорядчого підпису, засвідчену уповноваженим працівником банку.

Якщо внеском є не грошові кошти, а майно, для вас як власників найкращим варіантом буде складення акта прийому-передачі, в якому обов'язково опишіть майно та зазначте його вартість.

Сформований статутний фонд ще не означає, що його розмір не можна змінити. Про те, як його збільшити або зменшити, — в наступному випуску.

Наталя ГЕЛЕТКО.

За п'ять відсотків

Яка попереджувальна фраза має бути на макетах реклами алкоголю для зовнішньої реклами? Чи має в рекламі стояти відсоток спирту? Куди необхідно відраховувати п'ять відсотків вартості реклами алкоголю для соціальної реклами?

Рекламна агенція «Л...».

Київ.

Попереджувальний напис на рекламних носіях з рекламою і алкоголю, і тютюнових виробів має становити не менш як п'ять відсотків рекламної площі. Текст попередження складається у вільній формі. Наприклад, «попереджуємо: зловживання алкоголем шкодить вашому здоров'ю». Жодних складових алкогольного напою, відсоткове відношення вмісту алкоголю вказувати в рекламі не треба.

Відрахування у розмірі п'ять відсотків вартості реклами алкогольних і тютюнових виробів, що спрямовуються на виробництво соціальної реклами про шкідливість паління та вживання алкоголю, здійснюються на спеціальні рахунки місцевих відділів державного казначейства.

Відповідно до Порядку відрахувань на виробництво соціальної рекламної інформації про шкідливість тютюнопаління та вживання алкогольних напоїв, що затверджено постановою Кабінету Міністрів України 8 вересня 1997 року № 977, перерахування вказаних платежів здійснюється водночас із перерахуванням грошей виробникам і/чи розповсюджувачам реклами. Видатки рекламодавця, пов'язані зі здійсненням відрахувань на виробництво соціальної рекламної інформації, відносять на собівартість продукції.

Сергій ДЕМСЬКИЙ.

СПОЖИВАЧ

Реабілітація вередуна

Ще не народилася людина, котра не мала б «особистих порахунків» з працівниками торгівлі. Зайве нагадувати афоризми на кшталт: «Вас багато, а я одна», «Наставляй ширше кишеню» тощо. Мене особисто найбільше обурює фраза: «Скажи спасибі, що...». І ще ж недавно багато хто таки казав «спасибі». А куди подітися?

Однак останнім часом і в торгівлі відбувається переоцінка цінностей. Підвищилася в ціні якість сервісу, намітилася свого роду реабілітація вередливого клієнта. Завітав я нещодавно до гастроному, а до мене усміхнено: «Добридень! Що б ви хотіли в нас придбати?». Згодом я з'ясував, що цей гастроном —приватна власність. Та мені яка різниця? Ціни практично ті самі. Зате культура обслуговування! Я навіть написав подяку до книги відгуків, чого ніколи раніше не робив. З гарним настроєм допоміг скласти пакунки жінці з дитиною. Вийшовши з гастронома, ми розговорилися.

— Після того, як мене облаяли в нашому магазині, приходжу тільки сюди, — повідомила попутниця.

Нині ми дивимося на якість обслуговування не те що іншими очима, а, можна сказати, іншим розумом. В ужитку з'явився навіть такий вислів, як цивілізована торговельна мережа. І це не просто протиставлення ринковій стихії на тротуарах, а формування торговельної інфраструктури, що відповідає світовим стандартам.

— Культура обслуговування покупців у цивілізованій мережі щорік поліпшується, — зазначив начальник Запорізького обласного управління у справах захисту прав споживачів Анатолій Смаглюк. — Щомісяця в нас відкривають приватні магазини. І кожний власник зацікавлений мати клієнта. Він, коли хочете, виборює свого покупця, боїться його втратити.

Звичайно, погодився Анатолій Павлович, ніхто не застрахований від неприємностей і в приватних магазинах. Продали, приміром, неякісне взуття: його гарантійний термін — 45 діб, а воно розвалилося через 2—3 дні.

— Зверніться до магазину, де продали неякісний товар, і вам його обміняють чи уцінять. Або візьмуть на себе витрати на ремонт, — продовжує співрозмовник —Чому я в цьому такий упевнений? Якщо до нас надходить заява-скарга, ми зобов'язані перевірити торговельне підприємство. Ті босоніжки коштують, скажімо, 30 гривень, а я випишу 170 гривень адмінштрафу. Приватник знає про це і зацікавлений розв'язати проблему без втручання нашого управління. А от на ринку дещо інша ситуація...

До 70 відсотків скарг, які до нас надходять, стосуються реалізаторів. Адже на ринках торгують переважно не власники товару, а найняті особи. В них один інтерес: будь-що продати й отримати свій відсоток. Звідси й проблеми. Звертається наступного дня покупець до реалізатора (кофтинка не підійшла або в ній якийсь гандж), а у відповідь: «Треба було дивитися, що купували». Ні, проблему ми все-таки розв'язуємо. Але вже — через власника товару. Чи піде після цього на ринок покупець, який мусив доводити свою правоту? Сумніваюся...

— Але ж на ринку і товар дешевший, і вибір багатший.

— Є така думка. Хоча більшість товарів коштують однаково і на ринках, і в магазині. Та чи не краще навіть трохи переплатити, ніж придбати неякісний або фальсифікований продукт?

— Анатолію Павловичу, погодьтеся, ніхто не застрахований від ризику і в елітному магазині.

— Так, трапляється... Але там касові апарати, електронні ваги, а на ринку їх нема. І багато хто з реалізаторів хоче «підзаробити». Особливо на оселедцях, свіжій рибі... Заморожену продукцію разом із льодом не купували? Або розфасований з манкою цукор? У приватному магазині цього собі не дозволять. У нас є підприємства, де до штату взяли фахівців, які захищають права споживачів. Серйозний підприємець вирішує цю проблему на професійному рівні.

І все-таки на базарах потік покупців у 10, а то й у 20 разів більший, аніж у цивілізованій торговельній мережі. Тому одне із наших завдань, каже Анатолій Смаглюк, — поступове перетворення ринків на торговельні комплекси. І, звичайно, підвищення контролю за якістю і безпечністю товарів. Останнє, до речі, багато в чому залежить і від самих покупців. Якщо ви виявили у продажу консерви невідомого виробника, повідомте про це в адміністрацію ринку. Або якщо виникла підозра, що вам недоважили ковбаси чи цукру, перепровіряйте — на ринках установлено контрольні ваги.

Покупцям слід звикати бути вимогливими. Не треба боятися набути слави вередливого клієнта.

Олександр АБЛІЦОВ.

Запорізька область.

Мал. Віктора ПОПОВА.

ОБЕРЕЖНО, ПІДРОБКА!

Чи бачать очі, що купують?

Не завжди. Бо спритні ділки фальсифікують навіть воду

Повертаючись з відрядження додому, один із пасажирів придбав у буфеті поїзда «Київ — Ужгород» пляшку «Лужанської». За смаком вона здалася не такою, як зазвичай. Оскільки пасажиром був спеціаліст центру сертифікації продукції, то не полінувався вміст пляшки піддати лабораторному аналізу. Відчуття смаку не підвело. «Лужанська» виявилася «водопровідного» розливу з вмістом вуглекислого газу. Можливо, й столичного.

Від Києва до закарпатських мінеральних джерел далеченько. А в Сваляві — поруч. Але в таких кількостях, як з водогону, її до хати не настачиш. Отож дві спритні аборигенки, які спеціалізувалися на фальсифікуванні алкогольних напоїв, взялися поповнити асортимент ще й «Поляною купель». Вигода очевидна —за відпускною ціною літр мінералки прирівнюється до літра молока! Невідомо, допоки «доїли» б спритниці водопровід, якби прибуткове хобі не припинили податківці. Вони виявили в підпільній гуральні пристрої для розливу та фасування «продукції», підробні марки акцизного збору та широкий асортимент етикеток і пляшок з логотипами легальних фірм.

Якщо фальсифікована вода, окрім гаманця, споживачу іншої шкоди не завдає, то харчові продукти невідомого походження чи сумнівної якості є серйозною загрозою здоров'ю. А таких фахівці обласного управління Державної ветеринарної медицини вилучають десятками тонн. У селі Бедевлі Тячівського району на кількох приватних підприємствах виявлено дев`ять тонн індичого фаршу, що був заражений кишковою паличкою, а також майже дві тонни недоброякісного м'яса птиці, ковбас та свинини, завезених з Угорщини без сертифікатів якості та ветеринарних довідок. Усе це вилучено і знищено. Як і 72 тисячі курячих яєць, заражених сальмонелою, 2 тонни жиру та більш як тонна маргарину польського виробництва, що зберігалися на одній з оптових баз.

Як повідомив начальник обласного управління ветеринарної медицини Юрій Садварі, за порушення ветеринарно-санітарних вимог останнім часом було тимчасово зупинено 19 підприємств, зокрема дев`ять ковбасних цехів.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

«Смішна» арифметика прожиткового мінімуму

Нещодавно Всесвітня організація охорони здоров'я оприлюднила свій щорічний звіт. У ньому подається десять основних ризиків, що негативно впливають на здоров'я громадян, та спричинюють передчасну смерть. На першому місці в цьому переліку — неповноцінне харчування. Саме через дефіцит в організмі білків, вітамінів та мінералів щороку в світі гине 3,4 мільйона осіб. А майже половина смертельних випадків серед дітей припадає на країни, що розвиваються.

Схоже, визначений державними мужами прожитковий мінімум на практиці нашим співвітчизникам допомагає слабо. Та й не дивно, адже, розрахувавши вартість необхідних продуктів та послуг, додавши суми податків і обов'язкових платежів, у кошик споживача ніхто не кладе зайвий шмат ковбаси.

Теоретично нині кожна людина мала б задовольнити свої мінімальні споживацькі потреби 342 гривнями на місяць. Зокрема: діти до шести років — 307 грн., від 6 до 18 років — 384 грн., працездатні — 365 грн., особи, які втратили працездатність, — 268 грн. Водночас не такий вже й далекий 1992 рік. Тоді у формування споживчого кошика було закладено не лише науково обгрунтоване харчування, можливість відвідувати театри чи кіно, а й кошти на оновлення гардероба та витрати на подорожі. Сума такого прожиткового мінімуму сягала 100 доларів. Навіть за міжнародними стандартами він вважався досить пристойним. Та й громадяни наші тоді, нічого гріха крити, були у значно вигіднішому фінансовому становищі. Щоправда, після такого широкого жесту до 2000 року про споживчий кошик на верхівці влади, схоже, взагалі забули.

З початку нового тисячоліття прожитковий мінімум щорічно затверджується на державному рівні. Щоразу цей показник зростає. Але до нагальних потреб людини вже не зараховують туризм, духовний відпочинок тощо. Правда, пересічні громадяни навряд чи відчувають на собі хоча б якісь зміни. Незважаючи на те, що більшість фахівців нинішній прожитковий мінімум вважає непристойно заниженим, чимало наших співвітчизників можуть лише мріяти навіть про таку суму.

За даними Держкомстату, в середньому найнижчу платню за працю отримують тернополяни — 243,91 гривні на місяць, найвищу, після киян (647,64), донеччани — 469,71 гривні. Однак мінімальна зарплата, яка за всіма законами логіки мала б дорівнювати прожитковому мінімуму, нині становить лише 165 гривень, а пенсія —47,3 гривні. Цікаво, чи задумується хтось, як бабуся на, скажімо, 80-гривневому місячному «пайку» може сплачувати комунальні послуги, повноцінно харчуватися та ще й купити сяку-таку одежину?

Залишається лише сподіватися, що, підвищуючи рівень прожиткового мінімуму вчергове, державні мужі передусім подбають, щоб уже встановлені ними показники мали хоч якусь вагу для населення. Адже визначати певну межу, необхідну для прожиття, і водночас змушувати людину існувати на суму чи не вдвічі меншу — смішно.

Надія ГОРБАТЮК.

Лист...

Зайшов у трамвай з валізою, а кондуктор просто з порога почав вимагати оплату за її перевезення. Чи правомірні його дії?

Петро САГАЙЧУК.

Чернівці.

... і коментар

Зайшовши в тролейбус чи трамвай, ви повинні, не чекаючи наступної зупинки, сплатити за проїзд кондукторові або закомпостирувати абонементний талон, звісно, якщо у вас немає проїзного квитка.

Додатково оплачується перевезення кожного місця багажу розміром більше 60х40х20 сантиметрів та вагою понад 30 кілограмів, а також предметів завдовжки понад 150 см та діаметром понад 10 сантиметрів (крім лиж). При цьому, проїзний квиток, чи посвідчення на право безплатного проїзду в міському електротранспорті не дають права на безплатне перевезення багажу.

Пам'ятайте: пасажирам забороняється провозити вибухонебезпечні, легкозаймисті, отруйні, їдкі речовини з різким запахом та наркотики, колючі, ріжучі предмети, вогнепальну зброю без чохлів та належної упаковки. У тролейбусах і трамваях не можна транспортувати громіздкий багаж розміром більш ніж 100х50х30 сантиметрів або вагою понад 40 кілограмів і речей, довших за 190 сантиметрів, діаметром понад 30 сантиметрів (крім лиж), а також тварин (крім дрібних звірів і птахів у клітках, собак у намордниках та на повідку і котів з пред'явленням документів, виданих ветеринарною службою). Забороняється провозити багаж, що забруднює одяг пасажирів, обшивку салону та сидіння. Пасажира, який порушує ці правила, можуть висадити на найближчій зупинці.

Наталя ГЕЛЕТКО.

Фото Олекси ВАЩЕНКА.

Кожна людина мала б задовольнити свої мінімальні споживацькі потреби 342 гривнями на місяць?

«Комсомольські» копальні повертаються

Понад 100 тисяч тонн антрациту на рік видавати-ме на-гора шахта «Воскресенська», будівництво якої завершується в Сніжному Донецької області. Особливість її в тому, що видобуток вугілля тут ведеться наземно-підземним способом, адже глибина розташування пласта — від 14 до 80 метрів. Такі невеличкі копальні були дуже розповсюджені в 30-ті роки минулого століття. Називали їх «комсомольськими». Щоправда, за кілька років тенденція змінилася, і перевагу почали віддавати потужним вугільним підприємствам. А запаси енергетичного палива тим часом чекали слушного часу.

Проект будівництва «Воскресенської» реалізується в рамках Закону України «Про спеціальні економічні зони та спеціальний режим інвестиційної діяльності в Донецькій області». За словами директора шахти Віталія Мірошниченка, промисловий видобуток тут розпочнеться вже в лютому, а собівартість тонни палива буде 70 гривень. Підприємство дасть роботу 240 гірникам, а середня заробітна плата становитиме майже 700 гривень.

Шахта «Воскресенська» — один із двох інвестиційних проектів, які реалізуються в Сніжному, оголошеному територією пріоритетного розвитку. Однак, на думку заступника голови Донецької обласної держадміністрації Едуарда Прутника, можливості міста набагато більші. Потрібне розвитку інфраструктура та сфера послуг. У традиційно шахтарському місті залишилися тільки три вугільні підприємства, і проблема безробіття вчорашніх гірників дуже актуальна.

Ліна КУЩ.

ФОТОФАКТ

Шахтарі холдингової компанії «Краснодонвугілля» достроково виконали річний план. На-гора піднято 4530 тисяч тонн вугілля. Серед передовиків — шахта «Самсонівська-Західна».

На знімку: **гірники шахти «Самсонівська-Західна».**

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

І батареї тепліші, і гаманці повніші

ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ

Наприкінці минулого року в Запоріжжі сталася знаменна подія — запущено першу когенераційну станцію в Україні. Пілотний проект спільного виробництва тепла та електроенергії на базі котельні Південного мікрорайону розробили спільними зусиллями Інститут технічної теплофізики НАН України та Запорізьке відкрите акціонерне товариство «Світанок» за активної підтримки Держкомітету з енергозбереження. За підсумками минулого року когенераційна станція «Південна» посіла друге місце в національному конкурсі «Лідер у паливно-енергетичному комплексі» в номінації «Інвестиційний проект».

Модернізація котелень за когенераційною технологією — реальний шлях до розвитку вітчизняної муніципальної енергетики. Він не потребує великих капіталовкладень. Нічого нового будувати не треба, потрібно лише дообладнати діючий котел власним енергогенератором. А затрати окупаються протягом двох—п'яти років, залежно від потужності агрегатів. Одне слово, котельня, переобладнана на когенераційну станцію, може постачати в житловий масив не лише тепло, а й дешеву електроенергію.

— Таку модернізацію ми провели на котельні «Південна», — пояснив колишній голова ради директорів ВАТ «Світанок», а нині народний депутат України Петро Сабашук. — Уже пробний запуск нашої когенераційної станції засвідчив: за виробітку потрібної кількості тепла і за таких само витрат газу ми додатково отримуємо 2,5 мегавата недорогої електроенергії.

Особливість когенераційних технологій така, що в процесі вироблення електроенергії з'являється надлишок тепла, який утилізують у водонагрівальному котлі. Цього тепла цілком достатньо для підігріву води мешканцям житлового масиву «Південний». Тобто в результаті у станції не залишається вибору: або забезпечувати, знову-таки, недорогою гарячою водою населення мікрорайону, або зливати її в Дніпро.

Фахівці ВАТ «Світанок» розробили проект розвитку приватної енергетики на базі когенераційних енергозбережних технологій. Петро Сабашук переконаний, що, запровадивши цей проект, можна не лише підтримати вітчизняну енергетику, а й забезпечити давно назрілу її модернізацію. Реконструкція лише комунальних котелень у Запоріжжі, приміром, дала б змогу ввести додатково 200 МВт високоекономічних маневрених потужностей, а по області — 285 МВт.

— Нашим проектом передбачено ввести в дію до 2020 року 10—15 тисяч мегават генеруючих потужностей, — поділився планами Петро Павлович. — Є у нас і напрацювання з використання альтернативних видів палива. Візьміть пластикову пляшку — її утилізація дає 1 ват електричної енергії. У Запоріжжі за місяць викидаються півтора-два мільйони таких пляшок. Вони горять на звалищах, забруднюючи і так загазовану атмосферу міста. А могли б дати 1,5—2 мегавати електроенергії та майже 10 мегават тепла — потужності, якої досить для цілого району. Якщо ж узяти всю місячну норму міського сміття, то лише електроенергії ми могли б виробити 35—40 мегават.

Років три тому міськрада збиралася провести тендер на будівництво сміттєспалювального заводу. Ми підготували свій проект. При цьому розвинули ідею: не спалювання сміття, коли все вилітає в трубу, а сміттепереробка на основі когенераційної установки. Завод мав розміщуватися в районі проммайданчика. За попередніми підрахунками, вироблювані електроенергія і тепло повністю «покривали» весь Заводський район міста. Розробили триступеневу систему очищення. Викиди заводу не перевищували б викидів звичайної котельні, які в нас розташовані в житлових кварталах. На жаль, тендер так і не відбувся...

— Дообладнання котелень когенераційними установками, будівництво сміттєпереробного заводу і низка заходів для скорочення тепловитрат — усе це в комплексі дасть нам змогу розв'язати три найгостріші проблеми міста, — продовжив П. Сабашук. — По-перше, ми зможемо безперебійно постачати Запоріжжю тепло і гарячу воду. По-друге, істотно — до 50 відсотків! — зменшимо собівартість комунальних послуг. До того ж збільшимо надходження до бюджету за рахунок реалізації частини надлишкової електроенергії на енергоринку або зменшимо вартість проїзду в міському електротранспорті. Дешевої електроенергії вистачить усім! А по-третє, поліпшимо екологічну обстановку. Зменшимо навантаження на смітники — буде менше гару і забруднення грунтових вод. Когенераційні установки мають низькі рівні викидів токсичних речовин і задовольняють найжорсткіші європейські норми. Крім того, на сміттєпереробному заводі ми зможемо утилізувати коксовий чи феросплавний газ — те, що нині просто спалюють у факелах і продукти згорання чого без будь-якого очищення потрапляють до атмосфери...

Що й казати, перспективи аж надто заманливі. Але хто їх втілить у життя з нашим таким куцим бюджетом, дефіцитом оборотних коштів тощо? Не випадково в проектах, розроблених фахівцями ВАТ «Світанок», йдеться про приватну енергетику. І це, мабуть, природно. Швидка окупність витрат уже приваблює приватний капітал до інвестування будівництва когенераційних установок. Схоже, за нинішньої економічної ситуації велика їх частина справді споруджуватиметься приватними або акціонерними компаніями. А з розвитком когенерації в теплоенергетиці з'явиться реальне конкурентне середовище на ринку електроенергії. Принаймі, передумови для цього є.

Уже нині в Україні налагоджено виробництво обладнання для когенераційних установок. Його випускають заводи «Мотор Січ», імені Малишева, «Первомайськдизельмаш», НВП «Машпроект» та десятки інших. І, що важливо, ціна вітчизняного обладнання істотно нижча порівняно із зарубіжними аналогами.

Тобто, для впровадження когенераційних систем Україна має і науковий, і промисловий потенціал. Що ж тоді стримує розвиток приватної енергетики на базі когенераційних енергозбережних технологій?

— Три місяці знадобилося нам, щоб отримати лише дозвіл на введення нашої когенераційної станції в експлуатацію, — зазначив Петро Сабашук. — Як з'ясувалося, стосовно когенерації в нашому законодавстві величезні прогалини... Так, відсутня чітка правова база, яка має регулювати проблему підключення до головних енергомереж таких несистемних виробників електроенергії, як ми. Правова база має також гарантувати нам ринок збуту електроенергії. Якби сьогодні був закон, який давав би нам змогу продавати електроенергію безпосередньо населенню, то ми «покрили» б весь Південний мікрорайон Запоріжжя за роздрібною ціною на рівні 10—12 копійок за кіловат-годину. Ухвалення такого закону однозначно забезпечить залучення інвестицій і швидкий розвиток приватної енергетики.

Такий закон Конгрес США ухвалив ще 1978 року. Їхня країна від цього тільки виграла.

Олександр АБЛІЦОВ.

Запоріжжя.

АКЦІЯ

Чи зігріті ви, люди?

У «Голосі України» 12 листопада під таким самим заголовком було вміщено тривожні повідомлення з кількох областей про забезпечення теплом житлових будинків та об'єктів соціальної сфери. Сьогодні наші власні кореспонденти в регіонах продовжують інформувати, як подбали про це в їхніх областях. І як Кабінет Міністрів виконує постанову Верховної Ради України від 22 жовтня нинішнього року з цього питання.

Георгій ВОРОТНЮК з Одеси:

— На початок листопада 99 відсотків житлових будинків муніципального підпорядкування, у тому числі приватизованого фонду, одержали тепло. Щоправда, за отим одним відсотком необігрітих — тисячі людей, але й для них, запевняє заступник одеського міського голови Віктор Прокопчук, ось-ось подадуть тепло. Ще гірші справи, бідкається він, з відомчим житлом, яке не передали на баланс міськради: там досі не опалюється 74 будинки.

Відомча збайдужілість зачепила, на жаль, і деякі заклади освіти, охорони здоров'я, дошкільного виховання. Через холоднечу в садках діти почали хворіти.

Одне слово, аж ніяк не всім нині тепло в Одесі. Добре, що погода тут виявляє милосердя — ртутний стовпчик поки що не опускався до нульової позначки. Але й при 2—4 градусах тепла люди почуваються доволі мерзлякувато. І хоча йдемо до справжньої зими, деякі відомства продовжують жити за літнім графіком. Невже нікому його поламати?

Микола КОСИЙ з Харківської області:

— У поданій для преси довідці про включення систем опалення станом на 30 жовтня у графі навпроти шкіл, дитячих садків, лікарень, інших об'єктів соціальної сфери стоїть заспокійлива цифра — 100 відсотків. Проте фахівці запевняють: все це відносне благополуччя може зникнути в будь-який момент. Адже тиск у газовій трубі вимірюється лише десятими долями атмосфери, тоді як для оптимальної роботи енергетичного обладнання необхідно для цієї пори року не менш як 2—3 атмосфери.

Борги постачальникам енергоносіїв в області досягають понад 100 млн. гривень. На недавній нараді керівників комунальних господарств голова облдержадміністрації Євген Кушнарьов заявив, що в нього вичерпався кредит терпіння і довіри до них. І комунальники заходилися «вживати» заходів — відключають від гарячого водопостачання житлові будинки, які мають найбільшу заборгованість. Таких будинків лише у Харкові більш як тисяча. Та це, мабуть, лише початок цього великого «процесу», який влада збирається продовжувати за допомогою судів.

Важко стверджувати, що це принесе успіх. Чи не краще почати комунальне життя з чистої сторінки? А доки більшість бідного населення давитимуть непосильні борги і тарифи, важко розраховувати на наведення хоча б елементарного порядку на ринку енергоносіїв.

Роман ЖИЖАРА з Волинської області:

— Уже нинішньої п'ятниці у квартирах жителів обласного центру Волині можуть охолонути батареї і вода у кранах. Як повідомив директора підприємства «Луцьктепло» Анатолій Лучко, компанія «Нафтогаз України» через борги лучан вирішила припинити постачання газу до міста. Отож городяни опиняться у холоді.

Як з'ясувалося, загальний борг лучан перед газовиками вже сягнув майже двох мільйонів гривень. Тому компанія і надіслала своєрідний ультиматум з відстрочкою. Загалом городянам доведеться за три дні погасити борг щонайменше у півтора мільйона гривень.

Ведучий теми Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

ГЛОБУС

Чи легко бути українцем у Румунії?

З ЖИТТЯ ДІАСПОРИ

Тіні забутих предків

Село Верхній Дунавець (Дунавець де Сус) Тульчанського повіту розташоване неподалік од дунайських плавнів. Воно нагадує музей під відкритим небом: вкриті очеретом біленькі хати, хліви та інші прибудови, обгороджені очеретяними плотами двори. Рідко де побачиш телеантену. Ніби завмерло тут усе колись давно і вперто не бажає мінятися.

Колись давно... Понад триста років тому саме тут запорозькі козаки заснували Задунайську Січ, на згадку про це в селі встановлено монумент. Запорожець за Дунаєм — він жив у цих місцях і, мабуть, часто з тугою дивився на північний схід. Тіні запорізьких козаків ніби й сьогодні блукають мальовничими вуличками Верхнього Дунавця. Та лише тіні — тут уже майже втрачено мову й традиції.

Верхній і Нижній Дунавці та Муругиль — ці три сусідні села є промовистою ілюстрацією цілком реальних для румунських українців перспектив. І, можна не сумніватися, перспектив для багато кого в Румунії дуже бажаних. Примар комуни Муругиль Андрей Аурел визнає, що 70 відсотків людей у цих трьох селах є українцями. Проте, за даними перепису, із близько 2,5 тисячі чоловік такими записалося всього 240.

На столі у пана примара — портрет румунського президента Іона Ілієску. Президент хитро так посміхається... «Ви думаєте, українців під час перепису хтось питав, якої вони національності? — каже голова Тульчанської повітової організації СУР Марія Карабин. — До мене прийшов, усе ніби записав і вже йде, а я кажу: «Ви чому не питаєте, хто я за національністю?» Він: «А що мені питати, ви ж румунка». Ні, кажу, не румунка... Але я ж знала, що під час перепису вказують національність, а прості люди по селах — хто там що знає?»

Марія Карабин родом із села Караорман, розташованого в дунайському гирлі. Село повністю українське, лише не так давно там оселилася одна румунська сім'я. А з переписом вийшло — всі румуни. «Я була в Караормані у вересні, розпитувала людей, чи записували їхню національність. Ні, відповідають, ніхто нас про це не питав», — каже вона. І ще от як робили: українських дівчат посилали переписувати румунські села, а румунів відправляли в українські. Чи варто дивуватися, що за офіційними даними українців у Румунії — 61 тисяча, тоді як самі вони стверджують — приблизно вчетверо більше?

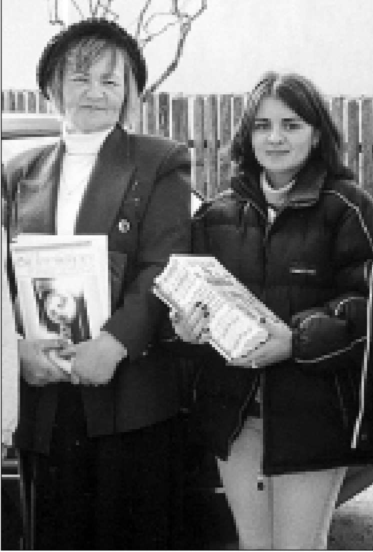

Муругиль (Мурігйоль) — село вже давно не чисто українське. Багато румунів, змішані шлюби. «Знаєте, які в нас українці? — запитує колишня вчителька Марія Михайленко і сама ж відповідає: — А такі, що по-українськи не знають!» Сама пані Марія також говорить не дуже доладно і час од часу переходить на румунську. Вона згадує, як закінчила колись у Муругилі українську школу-семирічку, а потім вчилася в українському ліцеї в Тульчі: були колись в Румунії й такі дива. Були, та спливли — потім дійшло до того, що батьки боялися вчити рідній мові своїх дітей, щоб ті не мали акценту. Отож між собою ще розмовляли українською, а з дітьми румунською. Тепер ці діти вже самі батьки: українці, які «по-українськи не знають». Вони втратили мову, і вже не зможуть нікому її передати.

Два роки тому Марія Михайленко побувала в Україні, возила в літній табір дітей. «Ми там співали, і в мені ще більше прокинулося щось українське», — каже. По приїзді організувала в селі вокальну групу, молоді жінки й дівчата почали вивчати українських пісень. Всяке бувало. Вона згадує випадок: перед одним з виступів репетирували вони свою улюблену «Реве та стогне Дніпр широкий», а одна добродійка те почула та й до віце-примаря: «Домна Михайленко збирається гімн України співати!» Прийшов віце-примар, пригрозив: «Як співатимете український гімн, домно Михайленко, то матимете проблеми!» Їй так і не вдалося переконати, що то не гімн. Отож «Реве та стогне...» тої не співали. «Боялися, що поліцая приведе», — каже пані Марія. А проблема з чого вийшла: пильна добродійка, що доповіла про «неблагонадійну пісню», колись бачила, як на одному концерті після її виконання всі аплодували стоячи. Отож і вирішила, що це гімн.

Незважаючи ні на що, у місцевій школі є два класи української мови. Викладає Магда Гросу — українка за походженням. Сама вона дуже важко говорить українською, та й не зовсім її розуміє: трохи навчилася від мами, трохи —на курсах у ліцеї. Читає, каже, добре. Саме Магда два роки тому спонукала батьків написати заяви з проханням, щоб їхні діти вивчали рідну мову, і тепер у двох групах — зо тридцять діточок. Та що це за навчання, коли вчителька не має ані програми, ані дидактичних матеріалів?.. Трохи, каже, читаємо на уроках, трохи співаємо. Перший рік Магді Гросу за викладання української мови навіть не платили.

Усього в повіті, каже Марія Карабин, рідну мову вивчає лише близько сотні дітей-українців. Часто, стверджує вона, директори шкіл відверто тиснуть на батьків, щоб вони від цього відмовилися. «Не розумію, чому вони проти, чи то їм з міністерства вказують так робити», — каже пані Карабин. А для старших існує тут інша проблема: церковні свята українці відзначають за старим стилем, тоді як румуни — за новим. Отож, наприклад, виходить, що на українське Різдво місцева церква закрита. Святкують удома. Колись у Тульчі були три українські церкви. Зараз вони, ясна річ, румунські, а прохання українців повернути їм хоча б одну влада ігнорує.

Мікрорайон Мазепа

Досить велике місто Галац розтяглося вздовж берега Дунаю. З Галаца дуже оригінальна дорога в Україну: спочатку перетинаєш румуно-молдовський кордон, їдеш кілька хвилин Молдовою, потім — молдово-український кордон. Такий заплутаний шлях.

У Галаці був похований гетьман Іван Мазепа, і все, пов'язане з ним, також є хитромудрим сплетінням обставин.

Тіло гетьмана перевезли свого часу до Галаца з Ясс і поховали в одній з тутешніх церков. Раніше вважалося, що це — стародавня церква Пречиста. Але останні дослідження довели: поховали «сивого гетьмана» у церкві святого Георгія, за кількасот метрів від Пречистої. Вона стояла на мальовничому пагорбі на березі Дунаю. Тепер не стоїть: за часів Чаушеску церкву просто знищили, зрізали й майже весь пагорб; нині там житлові та адміністративні будинки. Що сталося з прахом і надгробком гетьмана — достеменно не відомо. Але мікрорайон той називається тепер... так-так, саме Мазепа. Точніше, Мазепа-І, тому що поряд збудували ще один масив, який назвали Мазепа-ІІ.

...Біля місця, де була колись церква святого Георгія, щось будують і зараз. Ми з головою повітової організації СУР Вікентієм Ніколайчуком підходимо до будівельників і запитуємо: чи знають, чому цей район називається Мазепа? Ті знизують плечима: ця місцевість звалася так з давніхдавен, ще до появи будь-яких мікрорайонів.

Посольство України в Румунії вже тривалий час намагається добитися встановлення на тому місці пам'ятника славному гетьманові. Поки що безуспішно. «А що зробив Мазепа для Галаца?» — так ставлять питання місцеві чиновники. Ні те, що Мазепа був постаттю європейського масштабу, ні наявність у місті двох мікрорайонів його імені їх не переконує. Глава дирекції з питань національних меншин міністерства культури Румунії професор Кароль Кеніг в інтерв'ю «ГУ», однак, запевнив: у бюджеті на наступний рік на пам'ятник мають бути закладені кошти. Водночас уже домовлено, що незабаром професор разом із першим секретарем нашого посольства Корнелією Лускаловою відвідає Галац.

Як це все складно...

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

На знімку вгорі: Марія Михайленко і Магда Гросу.

(Закінчення. Початок у №№ 210, 211—212).

АКТУАЛЬНО

Дирижаблі знов будуть у моді?

Військова влада США вивчає можливість розміщення замовлення на виготовлення непілотованих дирижаблів для виявлення ракет, запущених у напрямку американської території. «Нам необхідно розмістити на великій висоті прилади виявлення, насамперед для перехоплення крилатих ракет», — заявив прес-секретар Управління протиракетної оборони при Пентагоні підполковник Рік Ленер. Про свою зацікавленість у виготовленні таких дирижаблів заявили корпорації «Боїнг» та «Локхід Мартін», які вже випускають дирижаблі для телевізійних зйомок з повітря різних спортивних заходів.

На думку американських військових, дирижаблі дадуть змогу розміщувати радари на висоті понад 20 тис. метрів над землею. Перший з них розраховують оснастити установкою, що використовуватиме сонячну енергію. Він перебуватиме на великій висоті протягом кількох місяців з вантажем понад 2 тонни. Замовлення на виготовлення першого із 10 дирижаблів може бути прийнято вже в березні наступного року.

Медалі для кардиналів

Ювеліри Буковинського творчо-виробничого об'єднання «Букарт» виготовляють медалі для кардиналів Ватикану. Майстри вже створили 33 вироби із золота і срібла, які підтверджують титул кардиналів, повідомив керуючий справами підприємства Павло Циганюк на прес-конференції в Українському національному комітеті Міжнародної торгової палати. За його словами, «Букарт» є своєрідним «конструкторським бюро» з розробки почесних нагород, відзнак, гербів і в Україні, і за її межами. Серед замовників підприємства —Верховний Суд України, Київський патріархат Української православної церкви, Міністерство культури і мистецтв, Служба безпеки, Верховна Рада. Підприємство виграло тендери на виготовлення відзнак для Організації воєнних ветеранів Європи, виготовлення державного герба Вірменії.

Диво–кільце

Норвезькі винахідники розробили новий засіб від імпотенції. Це — кільце, що працює від батарейки і одягається на первинну статеву ознаку чоловіка. За словами розробників, робота батарейки забезпечує «підвищений рівень передавання енергії», і за лічені хвилини від імпотенції і сліду не залишається.

Кільце, стверджують винахідники, не викликає побічних ефектів, його можна продавати без рецепту і легко сховати під презерватив. Творці кільця кажуть, що їхня розробка так само дійова, як і популярна «Віагра», тільки набагато безпечніша.

Уролог Ейнар Крістіансен запропонував випробувати це кільце 28 своїм пацієнтам, в яких спостерігалася періодична імпотенція, і в 60% чоловіків цю проблему було розв'язано за хвилину. «Тестування проводилися в лабораторних умовах. Добровольці були обліплені всілякими проводами і не могли розслабитися, — каже Ейнар Крістіансен, — а вдома, в ліжку з коханою жінкою ефект буде набагато більший».

Наступного року тестування кільця від імпотенції буде завершено, і ця новинка з'явиться на прилавках аптек.

Алкоголь загрожує раком груді

Як стверджують учені, вживаючи спиртне, жінки збільшують ризик захворювання на рак груді. Про це свідчить дослідження, проведене благодійною організацією Інститут Великобританії з вивчення онкологічних захворювань. Науковці вважають, що з кожною щоденною чаркою алкоголю ризик захворювання на рак груді збільшується на 6—7%, повідомляє Бі-бі-сі.

Протистояння триває

Сполучені Штати Америки знову звернулися до України з вимогою надати додаткову інформацію про можливий продаж Іракові українських радарних систем, **повідомляє українська служба Бі-бі-сі**. Представник держдепартаменту США Річард Баучер заявив, що його країна і в подальшому чекає відповідей Києва на додаткові запитання, що виникли через «недостатнє співробітництво української сторони з американськими і британськими інспекторами, котрі відвідали Україну минулого місяця». «Ми розчаровані тим, що групі інспекторів не було забезпечено цілковите сприяння і відкритість, обіцяні українською владою, коли вона запрошувала експертів для розслідування питання про «Кольчуги», — підкреслив Р. Баучер.

Ця заява, зазначає Бі-бі-сі, пролунала після того, як з Києва надійшли скарги на те, що американські та британські експерти начебто вийшли за рамки своїх повноважень, зажадавши даних про продаж «Кольчуг» Китаю та іншої інформації, яку Україна відмовилася розкривати, посилаючися на комерційну таємницю. Йдеться, зокрема, про запит надати копію контракту на продаж чотирьох радарів, поставлених до Китаю в період з вересня по жовтень поточного року, і інформацію про місце їх нинішнього розташування.

Нагадаємо, що кілька днів тому глава Адміністрації Президента Віктор Медведчук заявив: «Групі експертів були надані всі документи з продажу радарів до Китаю, крім відповідного контракту, зміст якого через загальновстановлені норми і норми, які викладені у цьому контракті, є комерційною таємницею». Він додав, що жодні міжнародні норми внаслідок підписання цієї угоди не були порушені. В односторонньому порядку Україна поки що не готова надати сам контракт, виписки з якого були представлені групі експертів. Однак їм передано списки громадян України, які обслуговували ці станції. «Але інтерес в експертів залишається, цей інтерес і його характер абсолютно незрозумілий для всіх, а місця дислокації станцій у Китаї — це інформація секретна», — наголосив глава АП.

ФОТОФАКТ

Фото Олега КОВАЛЯ.

Активісти Української національної консервативної партії на чолі з лідером Олегом Соскіним провели мітинг біля Посольства Ізраїлю в Києві. Так учасники акції висловили незадоволення певними нинішніми чиновниками-посадовцями.

Голос бен Ладена знову погрожує

Голос на аудіоплівці, що її отримала арабська телекомпанія «Аль-Джазіра», належить Усамі бен Ладену. Так вважають міжнародні експерти й офіційні особи у Вашингтоні. Американець Джордж Майкл, який працював із попередніми записами терориста номер один, **заявив телекомпанії Бі-бі-сі**, що на плівці справді записано звернення самого бен Ладена. Експерт готовий підтвердити це під присягою.

У зверненні, переданому «Аль-Джазірою», лідер міжнародних терористів погрожує всім союзникам США і вітає недавні теракти на острові Балі, в Ємені, Кувейті та захоплення заручників у Москві.

Крок до відповідальності чи цензури?

Рада Федерації Росії більшістю голосів ухвалила зміни до законів про боротьбу з тероризмом та про засоби масової інформації. Вони обмежують діяльність ЗМІ під час висвітлення антитерористичних операцій, ***повідомляє «Радіо Свобода».***

Один з авторів документа — перший заступник голови Ради Федерації Росії Валерій Манілов прокоментував необхідність змін так: «Ці поправки встановлюють рамки, межі перед інформаційним «беспределом». Вони уможливлюють запровадження відповідальності не лише журналістів за адекватне висвітлення подій, а й правоохоронних органів, структур влади. Тобто це — взаємна відповідальність». Однак, на думку деяких політиків, у російській державі таким чином запроваджується цензура.

«Євроньюз» — українською

У Брюсселі відбулося засідання Комітету парламентського співробітництва між Україною та Євросоюзом, на якому розглянуто, зокрема, питання про трансляцію телевізійних новин «Євроньюз» українською мовою та зміщення кордонів, ***повідомляє «Німецька хвиля».***

Співголови комітету Ян Марінус Вірсма і Борис Тарасюк домовилися надіслати спільного листа до Ради Євросоюзу й Ради співробітництва між Україною і ЄС з відповідною пропозицією. Вони проситимуть сприяння ЄС для початку трансляції теленовин «Євроньюз» на територію України та наполягатимуть, щоб мовлення велося державною мовою.

Серед іншого депутати Європарламенту й України під час зустрічі у Брюсселі обговорювали, як краще облаштувати українські кордони і як спростити візовий режим для українців. Європарламентарії запропонували, аби під час наступного засідання комітету, що відбудеться 2003 року в Києві, вони змогли відвідати західні кордони України. Депутат Європарламенту від Німеччини Елізабет Шредтер зазначила, що Євросоюз готовий надати кошти на деякі прикордонні проекти в Україні, однак ЄС не може профінансувати облаштування всіх ділянок українських кордонів. За словами Е. Шредтер, наша держава має витратити на це власні кошти.

Допомога збільшиться

Єврокомісія запропонувала план допомоги для Болгарії й Румунії, щоб підтримати їхні зусилля вступити до Євросоюзу 2007 року. На думку Єврокомісії, ці країни мають продовжувати реформи насамперед в адміністративній і правовій галузях, а також у сфері економіки. Для підтримки реформ у Болгарії й Румунії Єврокомісія пропонує збільшити цим країнам фінансову допомогу.

Поляки обіцяють дешеві візи

Питання співпраці між Україною та Євросоюзом домінували на третьому засіданні україно-польської Міжурядової координаційної ради з питань міжрегіонального співробітництва, яке вперше відбулося на Волині.

Два попередніх зібрання проходили в Києві та Варшаві. Та Волинський край обрано не випадково. Адже, як зазначив співголова Комісії з питань прикордонного співробітництва Анатолій Француз, спільна ділянка україно-польського кордону в 446 кілометрів об'єктивно зумовлює необхідність прикордонного співробітництва. Крім того, область продуктивно співпрацює з Підкарпатським, Люблінським та іншими польськими воєводствами не лише в економічній, а й освітній, культурній, медичній і туристичній галузях.

Учасники засідання розглянули низку важливих питань щодо розбудови прикордонних та митних пунктів пропуску, реалізації проектів і програм транскордонного співробітництва. Однак найактуальнішим виявилося питання запровадження Польщею в липні наступного року візового режиму. За словами голови Координаційної ради з польської сторони Зенона Косіняка-Камиша, це не забаганка, а вимога Євросоюзу.

Проте поляки обіцяють зробити візи дешевими, багаторазовими і легкодоступними, особливо для тих українців, які пов'язані з Польщею культурними і господарськими контактами, мають там родичів. «Сподіваюся, — зізнався Зенон Косіняк-Камиш, — що візовий режим буде тимчасовим».

Водночас воєводи прикордонних з Німеччиною земель поділилися досвідом польсько-німецького міжрегіонального співробітництва. І висловили побажання зібратися усім разом на тристоронній зустрічі за участю представників України, Польщі і Німеччини. Наприкінці засідання голови Координаційної ради з обох сторін підписали підсумковий протокол.

Роман ЖИЖАРА.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ ***Нікосія***

Кіпріоти просять почекати

Лідери турецької громади Кіпру просять ООН дати їм більше часу на ознайомлення з планом об'єднання острова. Цей план, представлений Генеральним секретарем ООН Кофі Аннаном, передбачає створення на Кіпрі одного уряду, який керуватиме двома рівноправними державними утвореннями — грецькою частиною острова і турецькою. Кофі Аннан вимагав дати відповідь за тиждень.

■ ***Джакарта***

Винних знайдено

Теракт на острові Балі організувало ісламістське угруповання «Джемаа Ісламія», оголосила індонезійська влада. Встановлено, що принаймні один підозрюваний є активістом «Джемаа Ісламія». Влада Індонезії переконана: це угруповання тісно пов'язане і з іншими терористичними угрупованнями, зокрема «Аль-Каїдою».

■ ***Белград***

Передвиборні колізії

Правляча коаліція у Сербії на пост президента, ймовірно, балотуватиме голову парламенту Югославії Драголюба Мічуновича. Нинішній президент Югославії Воїслав Коштуниця ще не повідомив, чи він знову балотуватиметься. Термін подання кандидатур завершується в неділю.

■ ***Нью-Йорк***

Критика на адресу Іраку

Генеральний секретар ООН Кофі Аннан знову піддав критиці рішення іракського парламенту, який відкинув резолюцію Ради Безпеки ООН про повернення до Іраку військових інспекторів. Аннан висловив сподівання, що уряд Саддама Хусейна погодиться із запропонованим ООН планом відновлення інспекцій іракських об'єктів. Багдад має надіслати свою відповідь Генсеку ООН не пізніше 15 листопада.

■ ***Горлебен***

«Ні!» — ядерній енергетиці

Навколо міста Горлебен уже кілька днів поспіль тривають акції протесту з вимогою прискорити перехід Німеччини на без'ядерну енергетику. Маніфестантам двічі вдавалося перекрити шлях потягові з ядерними відходами. Однак він усе-таки доставив 12 контейнерів з відпрацьованим паливом для захоронення під містом Горлебен.

■ ***Пекін***

У Китаї нове партійне керівництво

До керівництва Комуністичної партії Китаю прийшло нове покоління. На 16-му з'їзді партії до Центрального комітету не обрані голова КНР Цзян Цземінь, голова парламенту Лі Пен, голова уряду Чжу Жуньцзі і ще троє провідних партійних функціонерів. Центральний комітет обирає політбюро, з якого буде обрано нового керівника партії. Переважна більшість експертів вважає обрання Ху Цзиньтао Генеральним секретарем вирішеною справою.

На знімку: вже колишній член керівництва Комуністичної партії Китаю Цзян Цземінь.

За повідомленнями кореспондентів "ГУ" та зарубіжних інформагентств.

Фото АП.

БІЛА ПОМИЛКА

Цього разу зима втратила почуття часу. Помилилася місяцем і місцем. Перелякала не на жарт ті землі, куди звично приходить пізно. Зима заплутала нас, вдягнутих у піжонські пальта. Міські красуні нагадували синіх бройлерів. Бруківка хлюпала крижаною жижою. Старовинні стіни мерзли, жертвуючи демісезонними настроями раніше, ніж завжди.

Був лише початок листопада. Так і не вичерпавшись, осінь віддала свою законну нішу грудню.

...Ми проминали незбагненно білі простирадла буковинських полів. І вже майже не бачили їх крізь скло, заліплене маленькими сніжками. Схожа на крихітну комаху, з-за лісу визирнула і поповзла некваплива фіра.

А далі ми вийшли з машини й перестали помічати жорстокий вітер. Загіпнотизовано дивилися на яблука в цукровому сиропі та горобину з вершками.

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Чернівецька область.

Скарби Жовтої гори

АРХЕОЛОГІЯ

Дев'яносто років тому, навесні 1912-го, за околицею села Мала Перещепина пастушки знайшли... 75 кілограмів золотих і срібних виробів! Ця знахідка й донині є однією з найбагатших і сенсаційних у вітчизняній археології за всю її історію.

Як здебільшого й здійснюються великі відкриття, все сталося цілком випадково.

Колись підлітки Федір Деркач та Карпо Маджар, гасаючи по піщаному пагорбу, який в просторіччі всі звали Жовтою горою, провалилися в неглибоку яму. В яскравому денному світлі заблищали золото й срібло... Новина миттю облетіла село, й до розритої могили потягся люд. Щоб уберегти коштовності від пограбування, місцевій владі довелося кликати на підмогу урядника, який і відправив знахідку до Петербурга, за що одержав не лише підвищення по службі, а й солідну грошову винагороду. Так примазався не лише до слави. Переповідають, що спритнішим також вдалося поживитися дещицею, принаймні потім у Малій Перещепині спостерігався справжній будівельний бум, викликаний, вочевидь, вдалою знахідкою не тільки самих пастушків.

До речі, про винагороди. Деркачам виділили 44 тисячі карбованців, Маджарам — 16, чималу суму одержала і сільська громада — на церкву.

Цікава подальша доля хлопців-пастушків. Федора Деркача під час громадянської війни як багатія розстріляли червоні, а Карпові Маджару, навпаки, скарб допоміг вижити. Коли його захопили в полон вояки отамана Біленького і вже на ранок мали «пустити в розход», він розповів вартовим про скарби Жовтої гори. За таку цінну інформацію його вночі відпустили, а самі кинулися з лопатами за село, де добряче порили землю, та безрезультатно, бо до них там орудували не десятки —сотні бажаючих швидко розбагатіти.

Та, на щастя, всього розтягти не вдалося. Як згодом встановили фахівці (комплекс і місце знахідки вивчали в різні часи відомі вчені Зарецький, Макаренко, Бобринський, Мацулевич, Сміленко та інші), це були унікальні витвори візантійських, іранських, тюркських майстрів у залишках поховання представника вищої знаті кочівників II половини VII століття нашої ери. Значну частину скарбу становив посуд — глечик з мискою для вмивання, глек, амфора, тарілі, кубки, ритон тощо. Надзвичайно цікаве срібне блюдо єпископа Патерна з м. Томі (кінець V ст.). Серед предметів — зброя, багате спорядження вершника, коня. Також — гривни, браслети, персні, пряжки, наконечники поясів, дрібні прикраси, фрагменти кількох палашів із золотим окуттям, бойова сокира, вудила, залишки тканини. Серед знахідок було і 69 золотих візантійських монет імператорів Маврикія Тиберія (582—602 рр.), Фоки (602—610 рр.), Іраклія з синами (613—641 рр.), Константина II (641—668 рр.)...

У середині 80-х років минулого століття німецький та австрійський учені Вернер і Зайбут, укотре досліджуючи малоперещепинські знахідки, звернули увагу на візерунки трьох перснів і прочитали там написи грецькою мовою: «Кубрат», «Кубрат патрицій», «Орган». Вони висловили гіпотезу, що розритий курган, імовірно, став останнім земним прихистком творця великої протоболгарської держави на теренах Північного Причорномор'я другої половини VII століття нашої ери — хана Кубрата. Полтавський журналіст Валентин Посухов, котрий давно і плідно працює з теми вітчизняної історії, зокрема, рідного краю, і має свою, незаангажовану офіційною наукою думку (наша газета, до речі, не раз уміщувала його пошукові публікації), з цього приводу розповів таке:

— З візантійських хронік відомо, що Кубрат із 619 року разом зі своїм дядьком Органом жив у Константинополі, здобував грецьку освіту. Згодом очолив болгарську державу і в скрутний час, коли Візантія зазнала навали персів, послав їй на допомогу стотисячне кінне військо. Подякою за те від імператора Іраклія стали розкішні подарунки: власна корона, золотий меч і пишний бенкет зі стравами на золотих та срібних тарелях. Певно, саме ці меч та посуд і збереглися у малоперещепинському скарбі. Після цих подій Кубрат зникає з поля зору істориків, аж до того часу, коли його вже неземні сліди було відкрито вченими-археологами. Найперше питання: чому могила давньоболгарського володаря (і чи справді це його поховання) так далеко від Причорномор'я, де розквітли його слава і держава? Однозначної відповіді поки немає. З точки зору кочівника, місця тут чудові: високі густі трави на луках та в заплавах, невеликі водойми, рідкі ліси. Найвірогідніше, що саме тут і оселився Кубрат на старість, а згодом зустрів і свою смертну годину. Вочевидь, у цих місцях поховали і Кубратових вельмож, оскільки ще 1882 року хлопчак із полтавського села Макухівки теж у піщаному пагорбі натрапив на чималий скарб давніх золотих і срібних речей. Вони так і розійшлися по руках, були розпродані, переплавлені. Лише випадково відомому полтавському археологу Зарецькому вдалося купити частину золотої оправи вузького меча, прикрашену золоту пластинку і візантійську монету. А 1928 року поблизу Нових Санжар виявлено ще одне поховання тієї доби — так званий зачепилівський скарб.

Прикро, проте нічого із усіх цих знахідок української землі ми навіть не можемо оглянути. Зачепилівський скарб десь зник у роки другої світової війни, макухівський — «розтанув» серед підданих північної імперії, а малоперещепинський — зберігається в Ермітажі у Санкт-Петербурзі. Офіційні органи нашої держави, котрі передовсім мали б опікуватися поверненням вітчизняного надбання на батьківщину — в Україну (нагадаю, що йдеться не просто про 75 кілограмів золота й срібла, а про історичні раритети, які, по суті, безцінні), чомусь не квапляться, а поодинокі неофіційні пропозиції, заклики від науковців, літераторів, краєзнавців натикаються на однозначну відповідь: не дочекаєтесь... У Полтавському краєзнавчому музеї з малоперещепинського скарбу зберігається... одна монета. Рік тому представники болгарської громади в Україні зініціювали акцію вшанування пам'яті Кубрата і насипали на його ймовірній могилі на Жовтій горі, в молодому сосновому лісі на околиці Малої Перещепини, новий пагорб та встановили пам'ятник. Обіцяли зробити це місце меморіалом світового рівня. Місцева влада нічого проти не мала...

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ОГОЛОШЕННЯ

ОГОЛОШЕННЯ

СГК «**Перемога**» ідентифікаційний код 30807523 зареєстрований Ямпільською райдержадміністрацією 20 квітня 2000 року, повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом двох місяців з дня публікації за адресою: с. Качківка, вул. Рутковського, 62/7.

Товариство з обмеженою відповідальністю «**Юні Сервіс**» код 30453085 адреса: м. Вінниця вул. Максимовича, 35 оголошує про свою ліквідацію. Претензії приймаються за телефоном: (0432) 52-03-25.

ООО «**ВордСервис**», код ОКПО 31778609, юридический адрес: 01103, г. Киев, ул. Остапа Вишни, 7, тел. 238-27-27, сообщает о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение одного месяца.

До уваги акціонерів АКБ "ТК Кредит"

Повідомляємо, що загальні збори акціонерів відбудуться 30 грудня 2002 року об 11:00 у приміщенні АКБ "ТК Кредит" за адресою: м. Київ, вул. Дмитрівська, 18/24.

Порядок денний:

1. Внесення змін до статуту банку. Затвердження статуту банку в новій редакції.

Ліцензія НБУ №245, від 11.01.2002 року Голова правління Бушуєва І.В.

ТОВ «АСКОЛЬД ЛТД» повідомляє про закриття своєї діяльності. Притензії приймаються протягом двох місяців за адресою: м. Київ, 01135, а/я 243.

ТОВ Науково-виробнича фірма «**Леора**» (код ЄДРПОУ 21509989) оголошує про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом двох місяців з дня публікації за адресою: м. Київ, бульвар Лепсе, 96-В, кв. 49.

Адміністрація ТОВ «**МАКП «Трайдент**» (код ОКПО 31839341) повідомляє про ліквідацію підприємства. Претензії приймаються протягом двох місяців.

ПП "ОП Альтера"

Зареєстроване в Печерською районною у м. Києві державною адміністрацією, код 3145-2077, реєстраційний №28586 від 28.04.2001 р. повідомляє про ліквідацію.

Адреса: Україна, 01103, м. Київ, вул. Кіквідзе, 32А. Усі претензії приймаються протягом місяця за телефоном: (044) 490-72-00

Господарський суд міста Києва (01030, м. Київ, вул. Богдана Хмельницького, 44-Б) по справі № 24/550-Б визнав банкрутом ТОВ «Торговий дім «НЬЮ ВІНД», юридична адреса та реквізити: м. Київ, вул. Щорса, 18, кв. 3, п/р 260072955 в АППБ «Аваль», МФО 300001, код ЄДРПОУ 24935623, та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено Чечельницького Олександра Йосиповича (ліцензія АА № 250036 від 19.11.2001 р.).

Господарським Судом Автономної Республіки Крим (м. Сімферополь, вул. К. Маркса, 18) порушено справу № 2-16/3204-2002 про визнання банкрутом Колективного Підприємства Кримської Торгово Виробничої Фірми «Пріггіс» (юридична адреса: с. Новеньке, Бахчисарайського району, Автономної Республіки Крим, вул. Куйбишева, 1а; р/рахунок № 26008258303001 в КРУ «Приватбанк», МФО 384436, Код ЄДРПОУ 22295214).

Розпорядник майна Пітеляк Василь Васильович, ліцензія № АА 249992 від 19 жовтня 2001 року (м. Бахчисарай, вул. Радянська, 10, кв. 4).

Заяви кредиторів приймаються в місячний термін з дня публікації.

Уточнення до оголошення про порушення справи № Б26/148/02, опублікованого в № 185 від 9 жовтня 2002 р. в найменуванні підприємства допущена помилка, слід читати: «ВАТ «Агротехсервіс».

Господарський суд Кіровоградської області (25022, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) порушив справу № 14/88 про банкрутство Олександрійського державного комунального підприємства «Теплокомуненерго» (28000, Кіровоградська область, м. Олександрія, вул. 50 років Жовтня, 32-А) код в ЄДРПОУ 00185330, п/р 26004846 в Олександрійському ТВБВ Кіровоградської обласної дирекції АППБ «Аваль», МФО 323538.

Розпорядником майна призначено Кобець Ірину Володимирівну (адреса: 28000, Кіровоградська область, м. Олександрія, вул. 50 років Жовтня, буд.22, кв.4) ліцензія серії АА № 249536 від 16.11.2001 р.

Господарський суд м. Севастополя (м. Севастополь, вул. Л. Павліченко, 5) порушив справу № 20-4/652 про банкрутство СДП «Атлантика», місцезнаходження: 99014, м. Севастополь, вул. Правди, 10, р/р 2600415000525 в СФ АКБ «Правексбанк», МФО 324979, код ЄДРПОУ 00463088. Розпорядником майна призначено Завірюха Романа Володимировича (ліцензія № 140465, адреса: м. Київ, пр. Чаплигіна, 6). Підготовче засідання суду призначено на 10.00 20.01.2003 р.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються в місячний термін з дня публікації.

Господарський суд Вінницької області, код 02844558, 21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7, порушив справу № 219-10848 про банкрутство Могилів-Подільської колективної фабрики неткaних матеріалів, м. Могилів-Подільський, вул. Карбишева, 37, код 00306452, р/р 260032818, МФО 302247, ВОД АППБ «Аваль» м. Вінниця.

Розпорядником майна призначено Костенецького Олександра Івановича, ліцензія АА № 250369 від 04.03.02 р. (21050, м. Вінниця-50, а/с 8063, тел. 0432-35-41-77, вул. Пушкіна, 21/27).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Українське виробниче державно-колективне об'єднання рибного господарства «**Укррибгосп**» повідомляє про перереєстрацію в зв'язку із зміною його назви на «Об'єднання рибницьких господарств внутрішніх водойм України», ідентифікаційний код — 04373092. Адреса: 04053, м. Київ. вул. Тургенівська, 82а.

Товариство з обмеженою відповідальністю «**КРЕС**», код 31486436, взяте на облік Мінською РДА м. Києва 06.06.2001 року за адресою: м. Київ, пр. Оболонський, 23-а 4-а, повідомляє, що постановою Господарського суду м. Києва № 24/584-б від 14.11.2002 р. ТОВ «КРЕС» визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Крикуна В. Б. Претензії кредиторів приймаються за тел: 234-44-10.

Господарський суд Харківської обл. (Держпром, 8-й під., пл. Свободи, 5, м. Харків, 61022) постановою від 05.11.2002 р. по справі № 31/17-02 визнав банкрутом ПТ «Фірма Н & І: Пащенко та Ко» (ЄДРПОУ 14072948, вул. Архітекторів, 28, кв. 112, м. Харків, р/р 260010022271 в АВУББ «Грант», МФО 351607) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатор Чаговець Т. П. (Ліц. АА № 250135 від 04.12.2001 р., вул. Ахсарова, 3, кв. 112, м. Харків, 61202, тел. 773-01-30).

Арбитражный суд Донецкой области, ул. Артема, 157, г. Донецк, 83048, Украина постановлением от 28.10.02 г. признал банкротом Малую коллективную фирму «Мария». Адрес: 83008, Украина, г. Донецк, ул. 60-лет СССР, 7; р/с 26003328 в ДОД АППБ «Аваль» г. Донецк, МФО 335075, ОКПО 113493642, ИНН 134936405664 и открывает ликвидационную процедуру.

Ликвидатором назначен Глатко Г. Н., лицензия № 047573 от 20.06.01 г.

Претензии принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Телефон: (0622) 599-484.

Господарський суд Житомирської області, вул. М. Бердичівська, 25, м. Житомир, Постановою від 22.10.02 р., по справі № 5/27 «Б» визнав банкрутом ВАТ «Бердичівське шкіроб'єднання ім. Ілліча», р/р 2600556 в ЖФ Київського АППБ «Аваль», МФО 311669, Код 00307827 і відкриває ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Черпіцького Олександра Зіновійовича (ліцензія АА № 250299 від 06.02.02 р.).

Господарський суд Харківської обл. (Держпром, 8 під., пл. Свободи, 5, м. Харків, 61022) постановою від 29.10.02 р. у спр. № Б-19/165-02 визнав ТОВ "Компанія "Телекс-М" (м. Харків, зареєстроване розпорядженням Харківського міськвиконкому № 351 від 13.05.94 р., код 22633533, за адр.: м. Харків, вул. Пушкінська, 42/73) банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Пихтіна Олексія Олександровича (ліцензія серії АА №250398 від 27.03.02р.), адреса: Харківська обл., Харківський район, с. Вільхівка, вул. Українська, буд. 27).

Господарський суд Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3а) порушив справу № 12/1106 про банкрутство відкритого акціонерного товариства «Марківська «Сільгосптехніка», ід. код 03569373(92400, Луганська обл., смт. Марківка, пров. Лермонтова, 20).

Розпорядником майна призначений Ілюшин Володимир Георгійович, ліцензія № 047596 від 09.07.2001 р., 91031, м. Луганськ, містечко Щорса, буд. 23, кв. 13.

Претензії приймаються протягом місяця від дня опублікувння оголошення.

Господарським судом Херсонської області (73000, м. Херсон, вул. Горького, 18) 12.09.2002 р. винесено ухвалу про порушення справи про банкрутство відносно СВК «Надія» (код 00856267, юр. адреса: 75012 Херсонська обл. Білозерський район, с. Правдино, вул. Висоцької, 60. Р/р 260013017550973 ХЦВ «Промінвестбанку», МФО 352286). Номер справи 5-17 Б.

Ухвалою Господарського суду Херсонської області введено процедуру розпорядження майном боржника і призначено розпорядником майна арбітражного керуючого Крижановського Миколу Михайловича, лц. № АА 249909 від 22.10.2001 р. (73028, м. Херсон, проспект Текстильників, 14, кв. 2.

Претензії приймаються протягом одного місяця.

Господарський суд Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв Великої Вітчизняної війни, 3а) порушив справу про банкрутство № 10/125 б ВАТ «Алчевський завод великопанельного будинкобудування» (юридична адреса: 94205, м. Алчевськ Луганської області, вул. Чапаєва,2, розрахунковий рахунок 26002301180106 у відділенні Промінвестбанку м. Алчевська, МФО 304342, код ЄДРПОУ 01235745).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Сиротіна Володимира Геннадійовича ліцензія № 047886, адреса: 91011, м. Луганськ, вул. Оборонна, буд.1, кв.100.

Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Товариство з обмеженою відповідальністю «**Трансойл Трейд**», код 31086245, взяте на облік Старокиївською РДА м. Києва 06.11.2000 року за адресою: м. Київ, вул. Шота Руставелі, 39/41, повідомляє, що постановою Господарського суду м. Києва № 24/587-б від 14.11.2002 р. ТОВ «Трансойл Трейд» визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Крикуна В. Б. Претензії кредиторів приймаються за тел.: 234-44-10.

Господарський суд Харківської обл. (Держпром, 8-й під., пл. Свободи, 5, м. Харків, 61022) постановою 05.11.2002 р. по справі № 31/30-02 визнав банкрутом ВАТ «Комсомольська правда» (ЄДРПОУ 00412435, с. Правда, Первомайський р-н, Харківська обл., п/р 26001264000000 у ХФ АКІБ «УкрСиббанк» ХРУ м. Харкова, МФО 351641) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Саутенка С. О. (ліц. АА № 250401 від 27.03.2002 р., адреса: 61003, м. Харків, вул. Університетська, 8/10, тел. 23-05-88).

Господарський суд Харківської обл. (Держпром, 8 під., пл. Свободи, 5, м. Харків, 61022) порушив справу № Б-7732/2-25 про банкрутство Харківського обласного державного підприємства з агрохімічного обслуговування сільського господарства "Облагрохімія" (м. Харків, вул. Космічна, 21-А), р/р 2600З0116552 в АК "Реал-банк" м. Харкова, МФО 351583 код ОКПО 05490960.

Розпорядник майна — Дралін А. В. (ліцензія № 250090 від 30.11.2001 р.).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця зі дня опублікування оголошення.

Господарським судом Одеської області (65032, м. Одеса, пр-т Шевченка, 4,) порушено справу №17-6-32/02-9251 про банкрутство ДП ЖБП «Одесбуд» (код 13883291), 650078, м. Одеса, вул. Терешкової, 21, р/р 2600230010074 в Малиновському від. УСБ, МФО 328674.

Розпорядником майна призначено Гуліда Д. М., ліцензія №250027 серія АА від 19.11.01 р. м. Одеса.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Закрите Акціонерне Товариство «**Н. Б. групп**», код ЄДРПОУ 31726063, зареєст. Святошинською РДА в м. Києві, оголошує про ліквідацію Товариства на підставі рішення Загальних зборів акціонерів.

Претензії приймаються протягом двох місяців за тел. 423-16-94.

Господарський суд Закарпатської області (88000, м. Ужгород, вул. Коцюбинського, 2а) порушив: справу № 6/51 про банкрутство ПП «Галичина-Енерго» (код ЄДРПОУ 30261883; м. Ужгород, наб. Незалежності, 17; рах. № 2600776 в ІФ ВАТ «Елекронбанк», м. Івано-Франківськ).

Розпорядником майна призначено Завадяка О. П. (ліцензія № 047855 від 19.10.2001 року; 88000, м. Ужгород, вул. 8-го Березня, 28/30).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Полтавської області від 07.10.2002 р. по справі № 8/73 КП «Кременчуктеплокомуненерго» (адреса: м. Кременчук, вул. Чапаєва, 68, ЗКПО 05541077) визнане банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено Красюка Сергія Володимировича, ліцензія серія АА № 249751 видана Міністерством економіки та з питань європейської інтеграції України 19.10.2001 р. (м. Полтава, проспект Миру, 18, кв. 9, тел.: 56-98-75).

Господарський суд Херсонської області (вул. Горького, 18, м. Херсон, 73000) 24.09.02 року порушив справу № 5/10 Б про банкрутство СТОВ «Молодіжний» (Херсонська обл., Скадовський р-н с. Лазурне, код ЗКПО 00856617, р/р відсутній). Розпорядником майна призначений Яковенко Артем Валентинович (ліцензія міністерства економіки № 140407 від 06.05.02 р.), а/с -2, м. Херсон, 73022, контактний телефон/факс (0552)24-00-02. Претензії кредиторів та заяви про участь у санації боржника приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Хозяйственным судом Николаевской области (54009, г. Николаев, ул. Адмиральская, 22) возбуждено дело № 2/277 о банкротстве Закрытого акционерного общества финансово-промышленной компании «АСА» (54020, г. Николаев, ул. Индустриальная, 2, р/с № 26002107846001 в НФ ОАО «КБ «Причерноморье», МФО 326115, код ЕДРПОУ 31159779). Распорядителем имущества назначен Бицюк Андрей Владимирович (лицензия № 000004 от 28.12.99 г. Адрес для корреспонденции: г. Николаев, ул. Фрунзе, 50, НФ ОАО «КБ «Причерноморье»). Заявления кредиторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Господарським судом Вінницької обл. (21000 м. Вінниця, вул. Хмільницьке шосе, 7) ухвалою від 31.10.2002 року порушив справу № 214/10-830 про визнання банкрутом Закритого акціонерного товариства «Хмільникмеблі» (м. Хмільник Вінницької обл, 2-й пров. Леніна, 10, р/р 26001279110002 в КБ «Приватбанк» м. Вінниця МФО 302689, код 05486533).

Розпорядником майна призначено Тушевського Ю. В. (ліцензія № 250420 від 29.03.2002 року, тел. 35-62-09, м. Вінниця).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця від дня опублікування оголошення.

«Ювентус» нам не по зубах. Поки що...

Футбол. **Ліга чемпіонів. Перший груповий турнір. 6-й тур.**

ГРУПА F. «Манчестер Юнайтед» (Англія) — «Баєр» (Німеччина). 2:0. Верон, 42, ван Ністелрой, 69.

«Олімпіакос» (Греція) — «Маккабі» (Ізраїль, Хайфа). 3:3. Александріс, 37, Нініадіс, 51, Антзас, 79 — Бадір, 9, Айєгбені, 10, Катан, 41.

«МАНЧЕСТЕР ЮНАЙТЕД» — 15 очок, «БАЙЄР» — 9, «Маккабі» — 7, «Олімпіакос» — 4.

ГРУПА G. «Баварія» (Німеччина) — «Ланс» (Франція). 3:3. Ковач, 6, Саліхаміджич, 19, Фельнер, 87 — Фінк, 20, Бакарі, 54, Бланшар, 90.

«Мілан» (Італія) — «Депортиво» (Іспанія). 1:2. Томассон, 34 — Трістан, 58, Макай, 70.

«МІЛАН», «ДЕПОРТИВО» — по 12, «Ланс» — 8, «Баварія» — 2.

ГРУПА H. «Барселона» (Іспанія) — «Галатасарай» (Туреччина). 3:1. Дані, 10, Герард, 44, Джеованні, 56 — Хасполатлі, 20.

«Локомотив» (Росія, Москва) — «Брюгге» (Бельгія). 2:0. Джуліо Сезар, 44, Лоськов, 90+2.

«БАРСЕЛОНА» — 18, «ЛОКОМОТИВ» — 7, «Брюгге» — 5, «Галатасарай» — 4.

ГРУПА E. «Фейєноорд» (Нідерланди) — «Ньюкасл» (Англія). 2:3. Бомбарда, 65, Люрлінг, 71 — Беллamі, 45+1, 90+1, Віана, 49.

«Динамо» (Україна, Київ) — «Ювентус» (Італія, Турин). 1:2. Голи: Шацьких, 50, Салас, 53, Салайєта, 61.

«Динамо»: Рева, Боднар, Гіоане, Гавранчич, Несмачний, Дмитрулін, Гусін, Хацкевич (Леко, 59), Белькевич, Шацьких, Рінкон (Чернат, 67).

«Ювентус»: Кіменті, Біринделлі, Фрезі, Юліано, Пессотто, Дзамбротта, Конте (Паро, 27), Байокко, Олівера (Давідс, 76), Салас (Кассані, 90+4), Салайєта.

Попереджено Оліверу, 56.

Арбітр — Клаус Бо Ларсен (Данія).

13 листопада. Київ. НСК «Олімпійський». 4 градуси. 80 000 глядачів.

	В	Н	П	М	О
ЮВЕНТУС	4	1	1	12—3	13
НЬЮКАСЛ	3	0	3	6—8	9
Динамо	2	1	3	6—9	7
Фейєноорд	1	2	3	4—8	5

Сподіватися на допомогу в розв'язанні власної надважливої справи від когось іншого — річ, як відомо, невдячна. Та будемо відверті до кінця і зізнаємося, що все-таки вірили в допомогу «Фейєноорда». Ну не повинен він був поступитися на власному полі —думали ми. Принаймні роттердамці мусили не програти «Ньюкаслові».

Та іншої думки, зрозуміло, були англійці. Вони повели в рахунку — 2:0. Хоча на 71-й хвилині поєдинку в Нідерландах, здавалося, сталося диво —господарі зрівняли результат. Але середа 13 листопада, вочевидь, був не наш день. У доданий час «сороки» забили переможного м'яча й потопили нашу мрію про другий груповий турнір. Хоча «Динамо», гадаю, заслужило на це не менш, ніж «Ньюкасл», котрий завдяки сумнівному пенальті й допомозі арбітра здобув над динамівцями непереконливу перемогу в Англії два тижні тому.

Та годі про щасливчиків з Великої Британії. Свою долю гравці «Динамо» тримали у власних руках. Але, на жаль, не скористалася таким добрим шансом. А ще —колосальною підтримкою трибун. Виходить так, що не по зубах поки що динамівцям будь-який «Ювентус». Хоча з таким варіантом зіркової команди, як оце київський, можна було впоратися.

Нагадаю, що в Турині з різних причин зосталися дев'ять гравців так званого стартового складу. А ще трьох — Ді Вайо, Давідса та воротаря Буффона — наставник гостей Марчелло Ліппі залишив у запасі.

Поперва здавалося, що кияни переважають суперника у зіграності, ліпше діють на випередження. І в першому таймі мали кілька нагод відкрити рахунок. Особливо близькі до успіху кияни були на 18-й хвилині, коли Максим Шацьких з вигідної позиції влучив у воротаря, котрий лежав, а повторним ударом — в оборонця. Підняти б йому м'яча — і, як кажуть, справу зроблено. А через дев'ять хвилин Валентин Белькевич влучив у штангу.

Фото УНІАН.

І початок другої половини був досить оптимістичний. Одна з перших атак «Динамо» завершилася успіхом. Одразу троє динамівців вийшли тоді на ударну позицію. Однак Шацьких усе зробив сам — прокинув собі на хід і, потрапивши до карного майданчика, несильно пробив. М'яч, зачепивши руки голкіпера, повільно закотився у ворота гостей — 1:0.

Футболісти «Динамо» чомусь зупинилися, либонь, сподіваючись, що переможний план починає спрацьовувати. На жаль, через три хвилини помилкою центральних захисників «Динамо» скористався Салас, котрий зіграв майстерно й чітко. Він приблизно з одинадцятиметрової позначки точно пробив по воротах Реви — 1:1.

У другому пропущеному м'ячі є частка вини й нашого воротаря. Віталій стояв саме біля ближньої штанги і не зреагував на удар Салайєти у праву «дев'ятку».

Вирішальною могла стати 63-тя хвилина. Але вже вкотре розчарував Рінкон. Бразилець, вийшовши сам на сам з Кіменті, замість пробити по воротах зробив передачу кудись убік...

На післяматчевій прес-конференції **Олексій МИХАЙЛИЧЕНКО** сказав:

— Дуже шкода, що ми закінчили виступи у Лізі чемпіонів. Хоча, гадаю, ми заслуговували того, щоб продовжувати боротьбу в цьому турнірі. Коли казати про сьогоднішню гру, то вона була досить цікава для глядачів. До речі, величезне їм спасибі за те, що заповнили трибуни стадіону.

Не можу дорікати своїм футболістам у небажанні боротися. Як на мене, вони діяли самовіддано і дуже хотіли виграти. Але індивідуальна майстерність гравців «Ювентуса» була трохи вища від нашої. А ось у командних діях ми не поступалися суперникові. Звичайно, ті моменти, що створили, треба було реалізовувати. Та це продовження розмови про індивідуальну майстерність.

Нелегко нам буде переключитися з Ліги чемпіонів на Кубок УЄФА. Та ми постараємося налаштувати хлопців, а що з цього вийде — побачимо.

— Коли сказали про те, що «Динамо» заслуговувало більшого в цій Лізі чемпіонів, ви мали на увазі те, що за особистим показником у вашої команди була перевага і над «Ньюкаслом», і над «Фейєноордом», чи щось іще?

— Окремо стоїть гра в Турині, яку ми геть чисто програли. В інших зустрічах ми вели гідну боротьбу і, гадаю, ні в чому не поступалися суперникам.

Марчелло ЛІППІ, головний тренер «Ювентуса»:

— Я цілком задоволений і результатом, і грою, яку ми продемонстрували. Зазначу, що, всупереч різним розмовам напередодні матчу, сьогодні на полі був ніякий не «Ювентус-2», а просто «Ювентус». Приємно, що команда показала самовіддачу, грала надійно, спокійно.

...Життя триває. Ми ще в не найгіршому становищі. Он «Баварія», московський «Спартак», «Галатасарай», ПСВ, «Фейєноорд» узагалі вибули з єврозмагань. Тож будьмо оптимістами.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: фрагмент київського матчу.

ДОСЯГНЕННЯ

Наша грація підкорила Париж

Черкаську школу спортивної гімнастики нині вважають однією з найсильніших в Україні. На престижному європейському турнірі з цього виду спорту в Парижі черкаські майстри міжнародного класу Олена Кваша і Наталя Сіробаба вибороли дві золоті та дві срібні нагороди. До того ж чемпіонка Європи Олена Кваша (про неї розповідав «Голос України» влітку цього року) на міжнародних змаганнях у Будапешті завоювала «золото».

Вихованці заслужених тренерів України Алли Красовської та Надії Корякіної — неодноразові чемпіонки і призерки європейських першостей. Великі надії покладають тренери на юніорів. Юні черкаські гімнастки на недавніх міжнародних змаганнях, що відбулися в Австрії, посіли третє місце.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаси.

У НОМЕР

Додали авторитету

Хокей. Ми вже подавали оперативну інформацію про чудовий виступ національної збірної України в Угорщині на етапі «Єврохокей-челендж». Справді, це був тріумф. Наші хокеїсти обіграли збірні Угорщини, Великої Британії та Словенії із загальним рахунком — 14:0! І посіли перше місце.

Враженнями від турніру з нашим кореспондентом поділився тренер збірної України і київського «Сокола» **Олександр СЕУКАНД:**

— Після досить невдалого виступу на першому етапі в Ризі ми вже не мали права погано грати в Угорщині. До того ж рівень хокею в нашій країні помітно вищий, ніж в Угорщині, Словенії та Великій Британії. Всі гравці нашої команди на цей час набули доброї ігрової форми. І, зрештою, сповна реалізували високий бойовий потенціал.

— Наша збірна на відповідальних змаганнях частогусто порушує правила і в кожній зустрічі має чимало штрафів. Як було цього разу?

— Дитячих порушень, через які (ви правильно зауважили) ми дуже потерпали і багато втрачали, на угорському льоду не дозволяли собі. Всі старалися грати гостро, але коректно.

— У доробку першої ланки нападу (Сальников — Христич — Проценко) — десять шайб. Либонь, її гра задовольнила головного тренера Анатолія Богданова і вас?

— Цим майстрам, справді, не було рівних на ковзанках Дунауйвароша та Секешфехервара. Особливо скажу про Дмитра Христича — зірку світового хокею. Сама лише його присутність вселяє в інших гравців якийсь особливий бойовий дух. Приємно, що Роман Сальников виявив риси лідера. Не пас задніх і Проценко.

— Наступний етап «Єврохокей-челенджа», як відомо, відбудеться на льоду Палацу спорту у столиці України. Чи зазнає якихось змін склад нашого колективу?

— Ми дуже раділи, коли дізналися про те, що організовано такі змагання. Головна їх принада полягає в тому, що ми маємо змогу дати пограти на високому рівні молоді. Якнайретельніше перевірити її можливості. Але в Києві ми неодмінно посилимо склад. Гадаю, що наші лави поповнять Матвійчук, Савенко, Шахрайчук, Литвиненко, воротар Симчук та інші лідери. Вдома перед нами стоятиме лише одне завдання — на очах своїх уболівальників знову виграти перше місце.

Тепер за підсумками двох етапів показники учасників такі: Білорусь — 10 очок, Латвія — 9, Норвегія, Данія — по 8, **Україна — 7,** Польща, Словенія — по 6, Австрія, Франція — по 4, Угорщина, Велика Британія — по 3, Італія, Нідерланди — по 2, Хорватія — 0.

Отже, у грудневому турнірі в Києві змагатимуться збірні України, Білорусі, Угорщини та Великої Британії.

А тим часом київський «Сокіл» уже пакує валізи в дорогу. 22—24 листопада відбудеться третій раунд Континентального кубка. Група L збереться у Братиславі. Окрім киян і місцевого «Слована», там змагатимуться ще й австрійський «Філлах» та угорський «Дунаффер».

В. Б.

ФОТОФАКТ

Абсолютна чемпіонка Європи, світу та олімпійських ігор зі спортивної гімнастики Лілія Подкопаєва на прес-конференції в Києві, присвяченій презентації першого міжнародного турніру «Золота Лілія», котрий відбудеться в Донецьку 14 грудня 2002 року.

Фото УНІАН.

Талант співати і навчати

Бенефіс народної артистки України Аліни Коробко відбувся в Донецькому академічному театрі опери та балету. Концерт, організований за сприяння обласної ради, був приурочений до ювілею солістки та 30-річчя творчої діяльності.

Аліна Коробко родом з Черкащини, а до Донецької філармонії приїхала за розподілом, після закінчення Київського музичного училища імені Глієра. В репертуарі народної артистки — вітчизняна та зарубіжна класика, сучасні композиції, українські народні пісні. Свій досвід та секрети таланту солістка старається передати молодим: ось уже кілька років поспіль вона — професор Донецької консерваторії.

Ліна КУЩ.

На знімку: Аліна Коробко.

Сценарій можеш не писати, а джентльменом бути мусиш

Прекрасна половина столичної богеми назвала «чоловіком на всі сто» письменника, кінодраматурга та телеведучого Юрія Рогозу. Вибирало його найвибагливіше журі, що складалося суціль із знаменитостей.

Коментуючи це рішення виданню Mignews, новоспечений секс-символ зазначив, що воно збентежило його чи не вперше в житті. «Я почувався немов роздягненим... Взагалі письменники жіночою увагою ніколи обділені не були. Але мене здивувала одна тенденція... З'ясовується, багато дівчат хочуть позбутися цнотливості здебільшого внаслідок близькості з відносно відомим чоловіком. Ніколи не думав, що стану об'єктом для таких зазіхань», — заявив Рогоза. «Ти не будеш моїм єдиним ніколи: ти годишся мені в батьки, — казала одна з моїх новоявлених прихильниць. — Але я всім розповідатиму, що моїм першим чоловіком був Юрій Рогоза» .

«Так, певно, років тридцять тому мріяли, щоб це був Муслім Магомаєв. Такі пропозиції, звичайно, тішать, але, дівчатка мої милі, хай поруч з вами будуть ті, хто вас щиро любить і ставиться до вас із справжньою ніжністю», — звернувся Юрій Рогоза

до своїх «фанаток», продемонструвавши, що джентльменству є місце не лише на берегах туманного Альбіону, а й значно далі на схід.

Фільм пам'яті

ДЕСЯТА МУЗА

«Миколаївський десант» — таку назву матиме художній фільм, який, збираються зняти у місті корабелів. Він про подвиг 68 воїнів під командуванням старшого лейтенанта Костянтина Ольшанського. У березні 1944-го загін добровольців-піхотинців і саперів вів запеклі бої на території морського порту, відтягуючи на себе значні сили гітлерівців.

Автор сценарію «Миколаївського десанту» Рудольф Отколенко розповів, що стрічку мали створити ще наприкінці 80-х років XX ст., але завадив розвал Радянського Союзу. Якщо зараз вдасться вирішити фінансові питання, зйомки розпочнуться у березні наступного року. Режисером-постановником погодився стати народний артист України Вілен Новак (глядачам добре відомі його кінострічки «Червоні дипкур'єри», «Принцеса на бобах», «Втргнення»). Створюватиметься фільм на базі Одеської кіностудії, зніматиметься на місці реальних боїв. А вийти картина має до березня 2004 року — 60-річчя визволення Миколаєва.

Анатолій РОМАНЮК.

БУДИНОК КУЛЬТУРИ

Усмішкам — офіційний статус

Фестиваль гумору «Вишневі усмішки», присвячений 113-й річниці від дня народження Остапа Вишні, нещодавно відбувся на батьківщині письменника, в селі Грунь Охтирського району Сумської області.

На цьому форумі посміхалися майже 80 майстрів доброго настрою. Вперше в рамках фестивалю відбувся обласний конкурс гумористів. Нині засновники свята виступають за надання «Вишневим усмішкам» офіційного статусу всеукраїнського фестивалю.

КУЛІНАРНЕ МИСТЕЦТВО

У бублика ювілей

Кулінарному витвору — бублику виповнилося триста років. Він з'явився на світ як данина вдячності королю Польсько-Литовського князівства Яну Собеському, який дав відсіч туркам, що наступали на Австрію. На честь короля, блискучого наїзника, один пекар спік копію його стремена. Вийшла булочка з діркою посередині.

Німецькою мовою стремено — «бейгл». Так дістав свою назву цей дірявий кулінарний витвір.

АКЦІЯ

Рок-екзистенція

У наступні вихідні в столичному Центрі культури та мистецтв «КПІ» звучатиме голосна та жива рок-музика. В рамках фестивалю незалежної музики «Рок-екзистенція» виступлять такі вітчизняні рок-групи, як «ВВ», «Скрябін», «Кому Вниз», «ВІЙ», «Плач Єремії», «Гайдамаки» та ін.

ТЕАТР

Все, як у старого Шекспіра

Столичний ТЮГ на Липках показав прем'єру «Ромео і Джульєтти» — музика В'ячеслава Назарова, лібрето Олександра Вратарьова, постановка Віктора Гирича. Це мюзикл, стару п'єсу тут осучаснено не надмірно, а рівно настільки, щоб і смакам дискотечної публіки догодити, і великого Шекспіра не принизити. В ТЮГу це, між іншим, непросто, навіть якщо в ролі Джульєтти —хороша актриса Анжеліка Горб **(на знімку праворуч).** Але в цій п'єсі є цікаве мірило вдачі: якщо після загибелі Меркуціо у вас виникає відчуття непоправної втрати — значить, досидите до фіналу, навіть якщо ви непосидючий тінейджер. Тут саме так і було, Меркуціо (Михайло Кукуюк) — чудовий, розлучатися з ним нікому не хочеться. Тому його загибель вгамовує традиційно-веселу тюгівську публіку, а це дає змогу Анжеліці Горб і Вікторові Степаненку (Ромео) з блиском зіграти надзвичайно важкий фінал трагедії.

Христофор ГРУША.

Фото Олександра ХИТРОВА.

Десять років в ефірі

РАДІО

звучить перша в Україні недержавна радіостанція «Радіо Рокс Україна». Вона стала піонером вітчизняного приватного мовлення на частоті FM.

Сьогодні ювіляр працює цілодобово. Сигнал поширюється на територію всієї Європи, що дає змогу забезпечити прийом і ретрансляцію програм у будь-якій частині нашої країни та в регіонах компактного проживання українців за кордоном. У фонотеці радіостанції зібрано музичні ресурси всіх тематичних напрямів. «Радіо Рокс» сприяло розкрутці таких відомих вітчизняних виконавців, як Ірина Білик, Таїсія Повалій, групи «ВВ», «Океан Ельзи» тощо. Не залишилася вона і осторонь політики. Тривалий час радіостанція транслювала в прямому ефірі засідання Верховної Ради України.

Фото Анатолія МИХАЙЛОВА (Укрінформ).

На знімку: генеральний продюсер «Радіо Рокс Україна» Наталія Бережна і звукорежисер радіостанції Тарас Буяло готуються до ефіру.

ТЕЛЕ

У полоні екстриму

«Х-пансія» — так називається нова спортивна програма каналу СТБ, яка виходить в ефір щосуботи о 13.30. Цей проект присвячено екстремальним видам спорту.

— Певно, вперше на нашому телебаченні розповідь про розвиток екстремального руху в Україні буде така докладна, — розповідає автор програми Микола Васильков. — Досі було багато передач, де використовували закордонне фірмове відео. Ми вирішили в «Х-пансії» зробити наголос саме на багатющому розмаїтті українського екстриму, його вітчизняних представниках.

Усі сюжети ведучі «Х-пансії» готують самі. Вони практично живуть у відрядженнях. Ось, наприклад, журналістка Ганна Ващенко нещодавно повернулася з Кам'янця-Подільського, де разом з творчою групою знімала стрибки з банджі. Це така незвична розвага, коли тебе прив'язують за ногу гумовою мотузкою і ти летиш сторч головою з височенного моста. Ганна виконала складний стрибок маятником з висоти 54 метрів. А вже під час зйомок іншого відеосюжету їй довелося стрибнути з парашутом з висоти 4 тисячі метрів.

А ось у Миколи Василькова — серйозна любов до швидкісної їзди. В одній з найближчих програм глядачі побачать розповідь про картинг не як про професіональний спорт, а як про екстремальну розвагу, де кожен може випробувати себе.

ОФІЦІЙНО

У «плюсів» — нова адреса та ліцензія

Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення прийняла рішення про переоформлення ліцензії ТОВ «Телерадіокомпанія «Студія 1+1». Підставою стала зміна юридичної адреси телерадіокомпанії, її банківських реквізитів та адреси одного із співзасновників. З відповідною заявою телекомпанія не раз зверталася до Нацради. Проте у зв'язку із судовими спорами щодо чинності ліцензії «Студії 1+1» питання про її переоформлення не розглядалося. Нині, після того, як 1 листопада 2002 року Вищий господарський суд України визнав дійсною ліцензію ТРК «Студія 1+1», її буде переоформлено.

Голос України
ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Сергій ДЕМСЬКИЙ.

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО,**
Анатолій **ГОРЛОВ,**
Сергій **ДЕМСЬКИЙ.**
Віталій **ЖЕЖЕРА,**
Іван **ІЛЛЯШ,**
Світлана **ПИСАРЕНКО,**
Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311212. **1 2 3 4 5 6 7 8 9 0**

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos